

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

dokonanej w dniach 3-4 czerwca 2017 na kierunku

Pedagogika

prowadzonym

na Wydziale Pedagogiczno-Ekonomicznym

Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki	28
Zalecenia	28
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	32
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Zalecenia	33
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	35
Zalecenia	35
Kryterium 6. Umiejscowienie procesu kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Zalecenia	37
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	41
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	41
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki	45
Zalecenia	45
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	47
Załączniki:	47
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący:

prof. dr hab. Bożena Muchacka -członek PKA

Członkowie:

1. Prof. dr hab. Amadeusz Krause – ekspert PKA
2. Prof. dr hab. Sławomir Przybyliński – ekspert PKA
3. Mgr Piotr Pokorny – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Damian Michalak – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku Pedagogika prowadzonym na Wydziale Ekonomiczno-Pedagogicznym Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017, w związku z upływem sześciu lat od przyznania ostatniej oceny. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na wskazanym wyżej kierunku. Do tej pory w ramach procedur oceny dwukrotnie przyznano ocenę pozytywną (2005 r., 2011 r.). Ocena dostosowania się Uczelni do uwag PKA zostanie ujęta w dalszej części raportu

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły dobre warunki do pracy ZO a wcześniej opracowały raport samooceny. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przed rozpoczęciem wizyty, po jej pierwszym dniu oraz przed zakończeniem dokonano wstępnych ustaleń i podsumowań, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych – 58% Obszar nauk humanistycznych – 42%	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk społecznych: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika • Psychologia Dziedzina nauk humanistycznych: <ul style="list-style-type: none"> • Filozofia • Historia 	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	VI semestrów/ 200 pkt. ECTS lub 208 pkt. ECTS na specjalności „Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna”	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna • Pedagogika opiekuńcza i terapia pedagogiczna • Resocjalizacja i profilaktyka społeczna • Wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka • Pedagogika pracy i zarządzanie bezpieczeństwem • Gerontopedagogika 	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	12	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Nie dotyczy	191
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Nie dotyczy	

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych – 60,5% Obszar nauk humanistycznych – 39,5%	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk społecznych: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika • Psychologia Dziedzina nauk humanistycznych: <ul style="list-style-type: none"> • Filozofia • Historia 	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry/ 126 pkt. ECTS lub 129 pkt. ECTS na specjalności „Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką”	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika opiekuńcza i terapia pedagogiczna • Resocjalizacja i profilaktyka społeczna • Pedagogika pracy i zarządzanie bezpieczeństwem • Pracownik służb medycznych • Wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka • Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką • Gerontopedagogika 	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	12	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Nie dotyczy	304
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Nie dotyczy	

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategia uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejscowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Koncepcja kształcenia

Wydział Ekonomiczno-Pedagogiczny Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu posiada własną misję i strategię rozwoju (uchwała Rady Wydziału nr16/2015 z dnia 15.12.2015; dotyczy: Przyjęcia strategii rozwoju Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego na lata 2016-2020). W dokumencie czytamy, iż celem głównym jest: „zwiększenie zdolności konkurencyjnej Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA w Opolu na rynku edukacyjnym”. Opracowano obszary strategiczne, cele strategiczne, działania oraz plan ich realizacji. Wyszczególniono następujące obszary strategiczne: edukacja, jakość kształcenia, rozwój kadry, stosunki z otoczeniem, infrastruktura, organizacja Wydziału, marketing. Przykładowo w obszarze „edukacja” znajduje się 15 celów strategicznych, m.in. „wspieranie na Wydziale prowadzonych badań naukowych”, „podejmowanie współpracy z podmiotami zagranicznymi i krajowymi w obszarze badań”, „ubieganie się o granty na badania własne”, „unowocześnienie programu kształcenia”, czy też „dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy”. Należy wskazać na fakt, iż koncepcja kształcenia kierunku pedagogika powiązana jest i wpisuje się w założenia wyartykułowane w misji i strategii Wydziału. Odpowiada ona celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości. Koncepcja kształcenia kierunku pedagogika realizuje przede wszystkim cel związany z wspieraniem na Wydziale prowadzonych badań naukowych, czy też budowania relacji z otoczeniem zewnętrznym. Z przedstawionej przez Wydział dokumentacji wynika, że koncepcja kształcenia, czy też efekty kształcenia konsultowane są zarówno z interesariuszami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi. Na Wydziale funkcjonuje Rada Programowa Wydziału, powołana uchwałą Rady Wydziału nr 6 z dnia 18.09.2015 r, w skład której wchodzi m. in. studenci, pracownicy Wydziału, absolwenci, a także np. dyrektor II LO w Opolu, dyrektor Miejskiego Ośrodka Kształcenia Nauczycieli w Opolu, dyrektor Regionalnego Zespołu Wspierania Placówek Edukacji w Opolu i in. Zarówno z dokumentacji wydziałowej, ale także z rozmów z pracownikami Wydziału przeprowadzonymi podczas wizytacji należy wnioskować, iż plany rozwoju Wydziału, a w jego obrębie kierunku pedagogika powiązane są ze współpracą z potencjalnymi pracodawcami z regionu oraz kształceniem dla potrzeb rynku pracy.

Uczelnia na ocenianym kierunku zarówno na I, jak i na II stopniu kształcenia posiada bogatą ofertę specjalnościową. W odniesieniu do kierunków studiów o podobnych celach i zakresie kształcenia oferta ta jest oryginalna. Prezentuje się ona następująco: asystent rodziny, doradztwo zawodowe i społeczne, gerontopedagogika, guwernantka/guwerner, pedagogika

medialna, pedagogika opiekuńcza i terapia pedagogiczna, pedagogika pracy i ekonomia społeczna, pedagogika pracy i zarządzanie bezpieczeństwem, pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi, pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyka, pedagogika zdrowia i pedagogika opiekuńcza, pracownik służb medycznych, psychopedagogika twórczości, resocjalizacja i profilaktyka społeczna, streetworking – pedagogika ulicy, wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka, zarządzanie w oświacie o doradztwo. Niniejsza szeroka oferta dotyczy obydwu stopni kształcenia. Identyczne nazwy specjalności oferowane są na I i na II stopniu, co może budzić pewne wątpliwości, szczególnie w kontekście możliwości powielania niektórych treści. Warto jednakże wskazać, iż proponowana specjalność „pracownik służb medycznych”, nie do końca koresponduje z całościową koncepcją kierunku pedagogika, wykraczając poza obszary, do których Uczelnia przypisała oceniany kierunek. Należy zatem rozważyć usunięcie tej specjalności z oferty na kierunku pedagogika. W koncepcji kształcenia uwzględnia się aktualny stan wiedzy z zakresu pedagogiki, a także widoczne są powiązania z obszarami nauk społecznych i humanistycznych, do których Uczelnia przyporządkowała oceniany kierunek. Fakt uczestnictwa pracowników m.in. w konferencjach, seminariach naukowych w kraju i za granicą ma wpływ na uwzględnianie w koncepcji kształcenia wzorców i doświadczeń krajowych i międzynarodowych powiązanych z kierunkiem pedagogika. Doświadczenia pracowników we wskazanym zakresie przekładają się na prezentowane na zajęciach treści kształcenia, co uwidacznia się w sylabusach przedmiotowych. Uczelnia przyjęła efekty wzorcowe, co należy uznać za krajowy wzorzec konstruowania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Ponadto plany rozwojowe kierunku koncentrują się, jak wynika z rozmów z Władzami Wydziału, przede wszystkim na poszerzaniu współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych z ośrodkami zagranicznymi, a także zwiększenie mobilności studentów. Zwracano także uwagę na zintensyfikowanie rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału, w odniesieniu do awansów naukowych.

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

Badania naukowe koordynowane są przez kierowników pięciu katedr. Należą do nich: Katedra Edukacji Dorosłych; Katedra Pedagogiki Ogólnej i Badań Edukacyjnych; Katedra Pedagogiki Społecznej; Katedra Wspomagania Rozwoju Dzieci i Młodzieży; Katedra Wychowania Przedszkolnego i Kształcenia Wczesnoszkolnego. Jako prawidłową należy określić zgodność problematyki badawczej z zakresem dyscyplin, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia. W większości są to badania w dyscyplinie pedagogika, z której wywodzi się ponad 80% realizowanych efektów kształcenia. Badania naukowe realizowane w zdecydowanej większości w ramach zadań jednostkowych, można określić jako różnorodne. Ze względu na ilość specjalności prowadzonych na wizytowanym kierunku dotyczą one różnych środowisk i grup wiekowych, np. dorosłych osób resocjalizowanych, dzieci w edukacji wczesnoszkolnej czy podopiecznych środowisk wychowawczych. Poziom badań jest również zróżnicowany, część pracowników opublikowała poważne monografie pedagogiczne, część koncentruje się na publikacjach konferencyjnych i w czasopiśmie naukowych. Przykładowe tematy badawcze realizowane przez pracowników, "Starzenie się społeczeństwa z pedagogicznego punktu

widzenia"; "Praca a długowieczność"; "Predykatory przewycięzania dysleksji rozwojowej"; "W poszukiwaniu optymalnych oddziaływań pedagogicznych w środowisku lokalnym".

Kompleksowość i różnorodność badań naukowych prowadzonych w powiązaniu z ocenianym kierunkiem stwarza możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. badania naukowe prowadzone przez jednostkę mają bezpośredni wpływ na plany rozwojowe kierunku oraz doskonalenie programu studiów. Przykładem są badania z zakresu gerontologii, które posłużyły w opracowaniu koncepcji kształcenia na specjalności "Gerontopedagogika". Nauczyciele podczas spotkania z ZO wskazywali na ciągłą aktualizację sylabusów przedmiotów w wyniku prowadzonych prac badawczych i swoich publikacji. Szczególnie wartościowe dla pracowników wydają się konferencje naukowe z ich dorobkiem naukowym na podstawie których doskonalony jest program kształcenia studiów. Dotyczy to zarówno stwarzania nowej oferty specjalności w ramach prowadzonego kierunku, jak i programu kształcenia na specjalnościach kontynuowanych. Proces ten w opiniach nauczycieli ma dla nich tak oczywisty charakter, że częściowo nie jest sformalizowany i przez nich dokumentowany. Jednak znajduje swoje odzwierciedlenie w sylabusach i programach studiów.

1.3. Efekty kształcenia

Wprowadzenie kierunkowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku obydwu stopni reguluje uchwała Senatu WSZiA w Opolu nr 5/03/2012 z dnia 6.03.2012 r. W dokumencie czytamy m.in., iż przyjęto wzorcowe efekty kształcenia rozszerzone o efekty K_W20 i K_W21 w zakresie wiedzy, K_U15 w zakresie umiejętności i K_K09 i K_K10 w zakresie kompetencji społecznych na studiach I stopnia oraz o efekty K_W17 i K_W18 w zakresie wiedzy, K_U13 w zakresie umiejętności i K_K10 i K_K11 w zakresie kompetencji społecznych na studiach II stopnia. Przyjęte (z uzupełnieniem) efekty wzorcowe są czytelne i zrozumiałe, a także spójne z efektami obszarów, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego oceniany kierunek został przyporządkowany.

Na Wydziale obowiązują także efekty kształcenia do każdego z modułów znajdujących się w programie studiów, tj. I stopień - moduł kształcenia ogólnego, moduł kształcenia podstawowego, moduł kształcenia kierunkowego, moduł kształcenia specjalnościowego (do każdej realizowanej specjalności), moduł przedmiotów do wyboru 1 A-B, moduł przedmiotów do wyboru 2 A-B, moduł przedmiotów do wyboru 3 A-B, moduł kształcenia uzupełniającego, moduł kształcenia praktycznego. Natomiast na II stopniu - moduł kształcenia humanistycznego, moduł kształcenia pedagogicznego, moduł kształcenia psychologicznego, moduł kształcenia społecznego, moduł przygotowania do pracy dyplomowej, moduł edukacji ustawicznej, moduł ogólnokształcący, moduł psychoprofilaktyczny, moduł kształcenia specjalistycznego (do każdej realizowanej specjalności). Zdefiniowane efekty tzw. modułowe korespondują i uszczegóławiają kierunkowe efekty kształcenia dla pedagogiki. Jednak ich wielość wynikająca z faktu budowania odrębnych efektów dla wszystkich modułów znajdujących się w programie kształcenia, nawet m.in. dla modułów, w których znajdują się przedmioty ogólne, podstawowe, kierunkowe, czy też do wyboru - moduły 1,2,3 na I stopniu i analogicznie dla modułów na II stopniu (np. humanistycznego, pedagogicznego, czy kształcenia ustawicznego), nie daje poczucia pełnej przejrzystości, co może wpływać na system ich weryfikacji. Przykład dla I stopnia na kierunku pedagogika jedynie dla modułów kształcenia ogólnego, modułu kształcenia podstawowego i modułu kształcenia kierunkowego, bez modułu kształcenia

specjalnościowego, modułu przedmiotów do wyboru 1 A-B, modułu przedmiotów do wyboru 2 A-B, modułu przedmiotów do wyboru 3 A-B, modułu kształcenia uzupełniającego, modułu kształcenia praktycznego, opracowano: moduł kształcenia ogólnego (8 efektów z zakresu wiedzy, 9 efektów z zakresu umiejętności, 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych), moduł kształcenia podstawowego (12 efektów z zakresu wiedzy, 9 efektów z zakresu umiejętności, 9 efektów z zakresu kompetencji społecznych), moduł kształcenia kierunkowego (10 efektów z zakresu wiedzy, 7 efektów z zakresu umiejętności, 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych).

W tym kontekście warto zastanowić się zatem nad modyfikacją liczby efektów w poszczególnych modułach lub nawet usunięcia całej grupy efektów przypisanych do określonych modułów. Pożądanym jest natomiast pozostawienie efektów dla modułu specjalnościowego/ specjalizacyjnego, gdyż one identyfikują i profilują niejako poszczególne specjalności.

Należy także zauważyć, iż efekty określone dla specjalności „pracownik służb medycznych” nie są w pełni spójne z przyjętymi efektami kierunkowymi kierunku pedagogika. Zakres efektów specjalności lokuje się w dużej mierze poza pedagogiką i jest w większym stopniu zorientowany na obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. Tym samym niniejsza specjalność nie do końca mieści się znaczeniowo w przyjętych efektach kierunkowych dla pedagogiki.

Kierunek pedagogika uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu (nr 3/03/2012 z dnia 6.03.2012) przyporządkowano do obszaru nauk społecznych, dziedzina nauk społecznych, dyscyplina pedagogika i psychologia, obszar nauk humanistycznych, dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina filozofia, historia. Niniejsze obszary, dziedziny i dyscypliny naukowe posiadają odzwierciedlenia w przyjętym opisie efektów kształcenia dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Na ocenianym kierunku pedagogika na I i II stopniu kształci się, jak deklaruje Uczelnia na specjalnościach przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela - pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (I st. realizowana); pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką (II st. realizowana). Po analizie dokumentacji obu specjalności można stwierdzić, iż zaprojektowane efekty kształcenia uwzględniają zakres efektów kształcenia określony w standardach kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U z 2012 r., poz. 131). Obie specjalności realizowane są w programie kształcenia w formie trzech modułów (1,2,3) odnoszących się do trzech pierwszych modułów znajdujących się we wskazanym rozporządzeniu. Do tego moduł 4 na stopniu I, w ramach którego studenci realizują praktykę oraz także moduł 4 na studiach II stopnia – moduł neuropedagogika. Zaprojektowane efekty są zrozumiałe, lecz fakt aż czterech zestawów efektów (osobno do każdego z modułów) daje podobne wątpliwości, jak wskazywano powyżej w kontekście budowania systemu ich weryfikacji i zbytnej szczegółowości. Warto zatem zastanowić się nad przekonstruowaniem jednego zestawu efektów kształcenia dla specjalności tzw. nauczycielskiej, które scalałyby wszystkie moduły proponowane w programie studiów dla tej specjalności. O wielości efektów niechaj świadczy fakt, iż na I stopniu kształcenia jedynie dla modułu pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna, zaprojektowano razem dla trzech modułów (1,2,3) aż 59 efektów z zakresu wiedzy (20 efektów w module 1, 22 w module 2, 17

w module 3); 47 efektów z zakresu umiejętności (19 efektów w module 1, 12 w module 2, 16 w module 3); 29 efektów z zakresu kompetencji społecznych (12 efektów w module 1, 8 w module 2, 9 w module 3).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- ✓ Koncepcja kształcenia kierunku pedagogika powiązana jest i wpisuje się w założenia wyartykułowane w misji i strategii Wydziału. Odpowiada ona celom określonym w strategii Jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości. Z przedstawionej przez Wydział dokumentacji wynika, że koncepcja kształcenia, czy też efekty kształcenia konsultowane są zarówno z interesariuszami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi.
- ✓ Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika na obydwu stopniach studiów przewiduje bogatą ofertę specjalnościową. Jednak identyczne nazwy specjalności oferowane są na I i na II stopniu, co może budzić pewne wątpliwości, szczególnie w kontekście możliwości powielania niektórych treści. Warto jednakże wskazać, iż proponowana specjalność „pracownik służb medycznych”, nie do końca koresponduje z całościową koncepcją kierunku pedagogika, wykraczając poza obszary, do których Uczelnia przypisała oceniany kierunek.
- ✓ Działalność naukowa pracowników na ocenianym kierunku jest adekwatna do treści, programu i zakładanych efektów kształcenia. Pomimo zdecydowanej przewagi badań indywidualnych nad zespołowymi są one realizowane w zakresach prowadzonych specjalności. Słabszą stroną działalności naukowej jest brak grantów zespołowych zewnętrznych, w tym finansowanych przez Narodowe Centrum Badań. Uczelnia powinna stworzyć instrumenty motywujące pracowników do aplikowania o granty pozauczelniane.
- ✓ Przyjęte wzorcowe (z uzupełnieniem) efekty kształcenia zaprojektowane dla ocenianego kierunku są spójne z określonymi efektami kształcenia dla obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których kierunek pedagogika został przypisany. Niniejsze efekty są zgodne ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Zdefiniowano także efekty tzw. modułowe (do każdego z modułów odrębne efekty z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), które korespondują i uszczegóławiają kierunkowe efekty kształcenia. Jednak ich liczba nie daje poczucia pełnej przejrzystości, co może wpływać na system ich weryfikacji. Zarówno na specjalnościach tzw. nienauczycielskich, jak i przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela.
- ✓ Oceniany kierunek prawidłowo przypisano do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych

Zalecenia

- ✓ Zrezygnować z oferty na kierunku pedagogika ze specjalności „pracownik służb medycznych”, która nie w pełni koresponduje z tą koncepcją kierunku pedagogika, jak również z przyjętymi efektami kierunkowymi dla pedagogiki.
- ✓ Należy zastanowić się nad modyfikacją liczby efektów w poszczególnych modułach lub nawet usunięcia całej grupy efektów przypisanych do określonych modułów.

Pożądanym jest natomiast pozostawienie efektów dla modułu specjalnościowego/specjalizacyjnego, gdyż one identyfikują i profilują poszczególne specjalności.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

W WSZiA w Opolu na ocenianym kierunku prowadzone są studia I i II stopnia w formie niestacjonarnej. Na I stopniu studia zaplanowano w 6 semestrach, podczas których student powinien osiągnąć aż 200 punktów ECTS na specjalnościach innych niż nauczycielska, a na specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela i realizowanej w WSZiA w Opolu aż 208 punktów ECTS. Natomiast studia II stopnia zaprojektowano na 4 semestry, podczas których student powinien osiągnąć 126 punktów ECTS na specjalnościach innych niż nauczycielska, a na realizowanej specjalności tzw. nauczycielskiej - pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką – aż 129 punktów ECTS. Program studiów I stopnia zawiera - moduł kształcenia ogólnego (300 godz./18 pkt.), moduł kształcenia podstawowego (285 godz./40 pkt.), moduł kształcenia kierunkowego (210 godz./29 pkt.), moduł kształcenia specjalnościowego (do każdej realizowanej specjalności oprócz tzw. nauczycielskiej) (300 godz./42 pkt.), moduł przedmiotów do wyboru 1 A-B (185 godz./23 pkt.), moduł przedmiotów do wyboru 2 A-B (90 godz./20 pkt.), moduł przedmiotów do wyboru 3 A-B (75 godz./18 pkt.), moduł kształcenia uzupełniającego (10 godz./bez pkt.), moduł kształcenia praktycznego (8 tyg. praktyk/10 pkt.). Natomiast na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna – moduł 1 (680 godz./84 pkt.), moduł 2 (455 godz./64 pkt.), moduł 3 (350 godz./50 pkt.), moduł 4 (150 godz. praktyk./10 pkt.).

Na II stopniu zaś w programie studiów jest - moduł kształcenia humanistycznego (30 godz./6 pkt.), moduł kształcenia pedagogicznego (105 godz./15 pkt.), moduł kształcenia psychologicznego (30 godz./6 pkt.), moduł kształcenia społecznego (60 godz./8 pkt.), moduł przygotowania do pracy dyplomowej (105 godz./22pkt.), moduł edukacji ustawicznej (105 godz./21 pkt.), moduł ogólnokształcący (140 godz./15 pkt.), moduł psychoprofilaktyczny (30 godz./7 pkt.), moduł kształcenia specjalistycznego (do każdej realizowanej specjalności bez tzw. nauczycielskiej) (135 godz./26 pkt.). Natomiast na pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką - moduł 1 (300 godz./50 pkt.), moduł 2 (200 godz./36 pkt.), moduł 3 (255 godz./41 pkt.), moduł neuropedagogika (60 godz./4 pkt.).

Biorąc pod uwagę nakład pracy studenta, wydaje się, iż realizacja tak znacznej liczby punktów ECTS jest niewłaściwa. Należy zatem racjonalnie przypisać punkty ECTS określonym przedmiotom, biorąc pod uwagę realną wartość godzinową przedmiotu z uwzględnieniem samodzielnej pracy studenta.

W programie studiów realizowane są również zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W dokumentacji Wydziału znajduje

się wykaz zajęć prowadzonych w roku akademickim 2016/2017 na platformie e-learningowej. Odnosi się do tego uchwała Rady Wydziału nr 12 z dnia 27.09.2016. Kompleksowo kwestię e-learningu w WSZiA w Opolu reguluje uchwała Senatu nr 2/09/2011 z dnia 15.09.2011 r. Podczas wizytacji zauważono zgodność organizacji, proporcji i form zajęć dydaktycznych w ramach e-learningu.

Odnosząc się do planów studiów obydwu stopni kształcenia trzeba zauważyć, że sekwencja przedmiotów w poszczególnych semestrach jest właściwa. Jak stwierdzono wyżej, według ZO PKA realizacja zbyt dużej liczby punktów ECTS jest niewłaściwa, biorąc pod uwagę nakład pracy studenckiej. Ta sytuacja powoduje, że czas trwania kształcenia może okazać się niewystarczający na osiągnięcie zaprojektowanych efektów kształcenia.

Program kształcenia specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela - pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna (I st.) (moduł 1, moduł 2, moduł 3, moduł 4) koresponduje ze stosownymi standardami w tym zakresie. Wynika to z planu studiów, sylabusów oraz zaprojektowanych efektów kształcenia dla tej specjalności. Właściwa jest także forma i sekwencja poszczególnych zajęć studenckich. Natomiast program kształcenia specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką (II st.), nie współgra w pełni ze standardami nauczycielskimi. Jednakże, co ważne, studenci którzy ukończyli na I stopniu kierunek inny niż pedagogika mają obowiązek wypracowania dodatkowo 63 pkt. ECTS, w ramach płatnych różnic programowych. W zestawie przedmiotów tworzących blok różnic programowych znajdują się m.in. takie przedmioty jak: metodyka edukacji polonistycznej, metodyka edukacji matematycznej, metodyka edukacji przyrodniczej, metodyka edukacji muzycznej, metodyka edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, pedagogika przedszkolna, pedagogika wczesnoszkolna i in. Holistycznie oceniając program kształcenia wraz z różnicami programowymi, to należy stwierdzić iż uwzględnia on standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Wydaje się jednak, że zaistniała sytuacja nie tworzy właściwej sekwencji nauczania, gdyż część z wymienionych zajęć realizowanych jest nawet na 3 semestrze, co przy braku podstaw ze studiów I stopnia uniemożliwia studentowi na 1 i 2 semestrze pogłębianie i poszerzanie wiedzy ujętej w programie studiów, Poza tym liczba godzin przeznaczona dla poszczególnych przedmiotów w ocenie ZO PKA może być zbyt mała, by móc przyswoić treści z etapu przedszkolnego i wczesnoszkolnego i osiągnąć określone efekty kształcenia (np. metodyka edukacji technicznej i plastycznej – 5 godz. ćw., metodyka edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej – 10 godz. ćw., emisja głosu 5 godz. ćw.). Jest to jednak w zgodzie z godzinami znajdującymi się w standardach nauczycielskich. Niniejsza sytuacja jednak zostanie w następnym roku akademickim 2017/2018 rozwiązana, gdyż jak wynika z rozmów z władzami Wydziału oraz z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego z dnia 25 maja 2017 r. „na kierunek Pedagogika specjalność Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna na II stopień kształcenia przyjmowane będą wyłącznie absolwenci studiów I stopnia o tym samym kierunku lub specjalności – pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna”.

Dobór treści programowych na kierunku pedagogika, pod względem aktualności stanu wiedzy i praktyki badawczej, różnorodności oraz kompleksowości w powiązaniu z zapewnieniem możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku, kształtuje się na właściwym poziomie. Wynika to przede wszystkim z analizy kart przedmiotowych - sylabusów, gdzie koordynatorzy przedmiotów określają treści

dla konkretnych zajęć. Wskazać tu należy na spójność treści kształcenia z efektami kształcenia. Problem jednak pojawia się na sygnalizowanej specjalności II stopnia pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką. W przedmiotach już istniejących na tej specjalności (np. współczesne tendencje w edukacji matematycznej, czy też współczesne tendencje w edukacji artystycznej), nie uwzględnia się treści programowych z etapu przedszkolnego. Zapisy rozporządzenia MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. stanowią, iż „Kształcenie obejmuje jednocześnie przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu oraz do nauczania w klasach I - III szkoły podstawowej.” [str. 7 Przygotowanie w zakresie merytorycznym do nauczania pierwszego przedmiotu (prowadzenia zajęć)].

W punkcie 17 sylabusu koordynatorzy przedmiotów w zależności od prowadzonych zajęć wybierają określone metody dydaktyczne. Są nim m.in.: zajęcia terenowe, prezentacja, dyskusja, praca w grupach, analiza tekstu, analiza dokumentów i literatury, sytuacje problemowe, burza mózgów, projekt, analiza dzieła muzycznego/plastycznego, praca pisemna, pogadanka. Pojawiają się również w propozycjach nauczycieli takie, które trudno jednoznacznie uznać jako metody dydaktyczne, tj. konsultacje, e-konsultacje, przygotowanie do egzaminu, praca własna. Poza powyżej wskazanymi nauczyciele WSZiA w Opolu podają różnorodne metody i trafnie je dobierając w zależności od rodzaju i formy zajęć. Daje to możliwości osiągnięcie zaprojektowanych efektów kształcenia, w tym w szczególności osiągnięcie efektów obejmujących co najmniej przygotowanie studentów I stopnia do prowadzenia badań, w szczególności poprzez realizację przedmiotów: metody i techniki badań pedagogicznych, konstruowanie narzędzi badawczych, seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej. Natomiast program kształcenia II stopnia daje możliwości osiągnięcie efektów obejmujących udział w badaniach poprzez m.in. realizację następujących przedmiotów: metodologia badań społecznych, seminarium II/przygotowanie pracy dyplomowej, konstruowanie narzędzi badawczych. Ponadto na spotkaniu z kadrą podkreślono iż studenci są włączani w realizację projektów badawczych i prowadzonych badań naukowych.

W §9 ust. 7. Regulaminu Studiów WSZiA w Opolu czytamy, iż „Jeden punkt ECTS odpowiada efektem kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta 25-30 godzin pracy.”. Niniejsze potwierdza się w analizowanych kartach przedmiotowych, w których przestrzega się powyższych wytycznych. Jednostka podaje, iż łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom związanymi z badaniami naukowymi wynosi na I st. to 154 na specjalnościach „nienauczycielskich”, a na spec. „nauczycielskiej” – pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna – to 149 pkt. Na II stopniu kształcenia ten wymiar wynosi 91 pkt. ECTS na specjalnościach „nienauczycielskich” i 98 pkt. ECTS na specjalności Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką.

Analiza programów kształcenia pod kątem wyboru studenta pozwala na stwierdzenie o spełnieniu wymogu zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku. Wskazać należy, iż na ocenianym kierunku I stopnia studenci specjalności „nienauczycielskich” posiadają do wyboru 112 pkt. ECTS. Składa się na to moduł specjalnościowy, jak również wybór zajęć spośród trzech dodatkowych modułów, nazwanych „Moduł przedmiotów do wyboru 1 A-B”, „Moduł przedmiotów do wyboru 2 A-B”, „Moduł przedmiotów do wyboru 3 A-B”. Ponadto Uczelnia jako przedmioty do wyboru podaje wychowanie fizyczne/formy aktywności fizycznej

oraz zajęcia z języka obcego. Natomiast dla osób wybierających specjalność przygotowującą do wykonywania zawodu nauczyciela – pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna – do wyboru jest 87 pkt. ECTS (moduł specjalnościowy 3, Doradztwo ekonomiczno-gospodarcze/Wstęp do przedsiębiorczości Kultura i rekreacja, Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej, Metodyka wychowania kulturalnego/Pedagogika zabawy, Systemy profilaktyki społecznej/Zapobieganie wykluczeniu społecznemu, wychowanie fizyczne/formy aktywności fizycznej oraz zajęcia z języka obcego. Na II stopniu kształcenia studenci specjalności innych niż nauczycielska posiadają do wyboru 50 pkt. ECTS (Moduł kształcenia specjalnościowego, Doradztwo edukacyjne/ Doradztwo indywidualne i grupowe II, Ekonomia społeczna/Zarządzanie projektem, Kultura i rekreacja/Wolontariat w społeczności lokalnej, Lektorat języka obcego, Seminarium II/Przygotowanie pracy dyplomowej). Zaś studenci wybierający specjalność Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką do wyboru mają 51 pkt. ECTS (Moduł kształcenia specjalnościowego 3, Lektorat języka obcego, Doradztwo indywidualne i grupowe/Doradztwo edukacyjne, Moduł neuropedagogika).

W opolskiej Uczelni rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku, jak wynika z Regulaminu Studiów (§4. ust. 1.). W roku akademickim 2016/2017, jak wynika z danych Uczelni, przewidziano iż semestr zimowy będzie trwał od 1.10.2016 r. do 14.02.2017 r. (30.01.2017.-10.02.2017 sesja egzaminacyjna, 11.02.2017 r. – 5.03.2017 r. poprawkowa sesja egzaminacyjna). Natomiast semestr letni w dniach 15.02.2017 - 30.09.2017 r. (19.06.2017.-30.06.2017 sesja egzaminacyjna, 2.09.2017 r. – 30.09.2017 r. poprawkowa sesja egzaminacyjna). W obydwu semestrach zaplanowano po 8 zjazdów. Niniejsza organizacja roku na studiach niestacjonarnych nie budzi zastrzeżeń, a tym samym stwarza studentom realne możliwości uzyskanie zaprojektowanych efektów kształcenia. Nie zauważono podczas wizytacji koncentracji zajęć z jednego przedmiotu lub z jednym prowadzącym podczas zjazdu.

WSZiA w Opolu obowiązują dwa regulaminy praktyk. Jeden to Regulamin praktyk zawodowych. Nie dotyczy on specjalności pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z neurodydaktyką. Drugi regulamin funkcjonuje pod nazwą „Ramowy program i regulamin praktyki przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolach i szkołach podstawowych”. Na I stopniu kształcenia student specjalności innych niż tzw. nauczycielskie zobligowany jest planem studiów do odbycia praktyki w wymiarze nie mniejszym niż 8 tygodni – 4 tyg. Po III. semestrze i 4 po V. semestrze. Praktykom nadaje się 10 pkt. ECTS, a ich program jest spójny z efektami kształcenia. Inną formę przybiera praktyka realizowana na studiach przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Tutaj praktyka pedagogiczna wynosi 150 godzin i również nadaje jej się 10 pkt. ECTS. Praktyka ta składa się z dwóch etapów, tj. z praktyki w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz z praktyki w zakresie przygotowania dydaktycznego (przygotowanie praktyczne do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu; przygotowanie praktyczne do nauczania w klasach I-III szkoły podstawowej). Ten rodzaj praktyki składa się z minimum: 30 godzin (dwa tygodnie) w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego; 60 godzin (trzy tygodnie) w zakresie przygotowania praktycznego do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu; 60 godzin (trzy tygodnie) w zakresie przygotowania dydaktycznego do nauczania w klasach I-III szkoły podstawowej (I etap edukacyjny). Opiekę nad praktykami sprawują wyznaczeni opiekunowie, a zaliczenia

praktyk potwierdzonego wpisem do indeksu dokonuje dziekan Wydziału. W dokumentacji wydziałowej znajdują się opracowane sylabusy do praktyk, jak również szereg inny dokumentów związanych z realizacją praktyk studenckich, m.in.: zeszyty praktyk, harmonogram praktyk, rejestr zadań podejmowanych przez praktykanta, karty hospitacji/obserwacji zajęć, scenariusze (konspekty zajęć) lekcji w szkole, w przedszkolu i in. Dobór miejsc praktyk nie budzi zastrzeżeń, w tym na specjalności nauczycielskiej, gdzie studenci odbywają praktykę zarówno w przedszkolu, jak i w szkole podstawowej w klasach I-III. Należy wskazać na zgodność praktyk tzw. nauczycielskich ze standardami kształcenia dla nauczycieli.

Z punktu widzenia studentów harmonogram zajęć wizytowanego kierunku jest odpowiednio dopasowany do formy niestacjonarnej studiów. Zajęcia odbywają się tylko w soboty i niedziele, przez co nie kolidują z odbywaną pracą zawodową przez studentów. Podczas wizytacji liczba studentów na kierunku wynosiła 495 osób. Determinowało to liczebność grup studentów na zajęciach w formie wykładowej wynoszącej od 10 do 140 słuchaczy oraz w formie ćwiczeniowej od 8 do 35 osób. Obawy ZO PKA wzbudzał fakt dużej liczby osób na zajęciach ćwiczeniowych, jednak metodą powszechnie stosowaną jest podział na grupy, który zapewnia aktywny udział w zajęciach każdego studenta. Podczas spotkania z ZO PKA studenci potwierdzili, że liczebność na zajęciach nie utrudnia osiągania zakładanych w sylabusie efektów kształcenia. Dodatkowo takie działania stymulują doskonalenie kompetencji społecznych związanych ze współpracą i mobilizują do pozytywnego współzawodnictwa grup studentów. Biorąc pod uwagę sformułowanie programu kształcenia, można uznać iż jest on dostosowany do potrzeb interesariuszy wewnętrznych. W procesie nauczania głównie dominuje aspekt zajęć warsztatowych, które odpowiednio wpływają na pracę studentów oraz rozwijają w dużym stopniu kompetencje społeczne. Stosowane przez nauczycieli metody kształcenia według studentów nakierowane są na mobilizację studentów do myślenia, aktywną pracę oraz podnoszenie kwalifikacji. Cały proces nauczania jest również efektywnie wspierany platformą e-learningową. Szczególny nacisk położony jest na pracę własną studenta w domu. Proporcja godzin jest adekwatnie dopasowana do formy niestacjonarnej studiów. Oferta kształcenia na wizytowanym kierunku sprzyja indywidualizacji toku kształcenia. Do wyboru jest obszerna propozycja 6 specjalności z oddzielnymi modułami kształcenia oraz 34 przedmioty do wyboru na studiach 1 stopnia. Natomiast na studiach 2 stopnia jest 8 specjalności bez dodatkowych modułów przedmiotów obieranych. Studenci cenią sobie realną elastyczność związaną z kierunkiem, ale warto zadbać o dodatkowy wybór przedmiotów na poziomie studiów drugiego stopnia.

W ocenie ZO PKA metody kształcenia stosowane przez nauczycieli wspomagają proces kształcenia i umożliwiają studiowanie osób niepełnosprawnych. Studenci podczas wizytacji zaznaczyli, że gdyby ponownie mieli podjąć decyzję dotyczącą studiowania, ponownie wybraliby kierunek *pedagogika* w WSZiA. Często używane metody skierowane są na pozyskiwanie umiejętności i kompetencji społecznych. Przykładami może być praca w grupach, dyskusje i prezentacje. Dzięki stosowaniu takich metod każdy student aktywnie uczestniczy w zajęciach i uzupełnia efektywnie swoją wiedzę poza nimi w ramach pracy własnej. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci zapewnili, że nakład pracy poza zajęciami jest odpowiedni, aby móc pogodzić naukę z pracą i kształtować u studentów poczucie

samodzielności i autonomiczności. Otrzymują oni w procesie uczenia odpowiednie wsparcie od kadry w przypadkach niezrozumienia danych zagadnień w formie konsultacji.

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji na kierunku pedagogika wieloetapowo stara się podchodzić do systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Otóż ocena odbywa się poprzez prace egzaminacyjne, zaliczeniowe, praktyki, przez prace etapowe, aż do pracy dyplomowej. W sylabusach wykładowcy w punkcie 18 „Metody i formy oceny pracy studenta” wskazują m.in. na: egzamin pisemny, egzamin ustny, prace zaliczeniową, referat, prezentację, ćwiczenia w formie badania fokusowego i in. W punkcie 22 sylabusa czytamy także o sposobach oceny efektów kształcenia w odniesieniu do efektów kształcenia, treści programowych i w powiązaniu z metodami dydaktycznymi. Natomiast pkt. 23 sylabusa to „Formy oceny – szczegóły”. Prowadzący do każdego założonego efektu kształcenia formułują wymagania, jakie student powinien posiadać, by osiągnąć efekt na ocenę od 2 do 5. Wydaje się, iż takie uszczegóławianie osiągnięcia każdego efektu na poszczególną ocenę, jest niezwykle trudnym i wydaje się, że nie weryfikowalnym procesem. W ocenie eksperckiej ZO PKA należałoby zastanowić się nad przyjętą koncepcją weryfikacji efektów i ją uprościć. Obecna koncepcja weryfikacji efektów może stwarzać problemy, co do możliwości określenia przez nauczyciela, który efekt, w jakim czasie, i jaką metodą został zweryfikowany na poszczególną ocenę. Z analizy kart przedmiotowych wynika, jak już wspomniano, że na kierunku pedagogika stosowane są różne metody sprawdzania osiągnięcia zdefiniowanych efektów kształcenia. W większości przypadków są one właściwie określone, w odniesieniu do formy i specyfiki przedmiotu i efektów kształcenia. Jednak podczas oceny prac etapowych zauważono, iż przykładowo na przedmiocie Metodologia badań społecznych (II stopień), mogą pojawiać się problemy z weryfikacją efektu z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. W sylabusie założono, że m.in. na egzaminie dokona się weryfikacja tychże założonych efektów. Natomiast tytuły i zawartość prac egzaminacyjnych ze wskazanego przedmiotu nie wskazują na to. (zał. nr 3 Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych, część I). Dobór metod weryfikacji efektów uzyskanych na praktykach zawodowych oraz na zajęciach języka obcego nie budzi większych zastrzeżeń.

Zapoznano się także z procesem dyplomowania, jako ostatecznym weryfikatorem efektów kształcenia. Proceduralnie proces ten kształtuje się na właściwym poziomie. Ogólne kwestie związane z tym procesem zamieszczone są w §22. (Warunki dopuszczenia do egzaminu końcowego) Regulaminu Studiów WSZiA w Opolu. Funkcjonuje także „Procedura procesu dyplomowania”, w która również reguluje szereg kwestii związanych z tym ważnym procesem. Natomiast na stronie internetowej Uczelni (<http://www.wszia.opole.pl/wydzial-pedagogiczny/praca-dyplomowa/>) zamieszczono **wymagania, zalecenia i wskazówki do przygotowywania pracy dyplomowej.**

W Uczelni obowiązuje zarządzenie Rektora WSZiA w Opolu nr 10/2014 z dnia 30.04.2014 r. dotyczy: procedury antyplagiatowej do weryfikacji samodzielności pracy dyplomowych studentów. Zgodnie z §1 ust. 2 „Procedurą objęte są prace dyplomowe przewidziane planem i programem studiów wszystkich stopni kształcenia.” Uczelnia do raportu samooceny dołączyła

również tematykę prac dyplomowych I i II stopnia. Po ich analizie należy zwrócić uwagę na fakt, iż kilka tematów w ocenie ZO PKA może merytorycznie nie mieścić się w pełni swym zakresem w dyscyplinie pedagogika i dyscyplin, do których Uczelnia odnosi efekty kształcenia (ze względu na przedmiot badań). Oto kilka przykładów: „Poczucie satysfakcji z wykonywanej pracy w opinii pracowników Poczty Polskiej SA.”, „Rekrutacja pracowników na przykładzie firmy P.H.U. Komunalnik”, „Standard życia pacjentów dializowanych”, „Rekrutacja, selekcja i dobór pracowników na przykładzie firmy X”, „Menadżer i jego rola w zarządzaniu zespołem na podstawie banku”.

Dokonano analizy prac dyplomowych (zał. nr 3 Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych, część II), z której płyną wnioski, iż niektóre prace dyplomowe, nie mieszczą się tematycznie w dyscyplinie pedagogika.

Podczas wizytacji nie zauważono problemów w zakresie równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów, a proces sprawdzania i oceny efektów kształcenia wydaje się być bezstronny i transparentny. Dokumentowanie wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia w postaci protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych nie budzi zastrzeżeń. Podczas wizytacji przeanalizowano szereg protokołów, w których oceny są zróżnicowane – m.in.: (I stopień) ćwiczenia Mediacje i negocjacje, wykład Filozofia społeczna, wykład Pedagogika specjalna; (II stopień) ćwiczenia Projekt psychologiczny, Seminarium, wykład Współczesne problemy pedagogiki.

Z punktu widzenia studentów proces oceniania jest zrozumiały i odpowiedni, a nakład pracy doprowadza do uzyskania w pełni zakładanych efektów kształcenia. Zdaniem studentów również proces sprawdzania jest zrozumiały i umożliwia wiarygodność oraz porównywalność wyników. Prace są odpowiednio punktowane, a informacje na temat popełnionych błędów można uzyskać na zajęciach lub podczas konsultacji. Studenci na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, że nie spotkali się z sytuacją konfliktową pod względem oceny oraz nieterminowością podawania do wiadomości wyników. Wyniki zaliczeń są publikowane zazwyczaj w mniej niż dwa tygodnie na stronie internetowej Wydziału przeznaczonej dla danego studenta. Nauczyciele akademicy są otwarcie nastawieni do grona studenckiego i każda sytuacja może zostać wyjaśniona w ramach konsultacji. Na kierunku *pedagogika* zapewniono także odpowiednie procesy zapobiegające niesamodzielnemu wykonywaniu zadań. Stosuje się podział na grupy lub rozsadzenie studentów. Dodatkowo prace dyplomowe są weryfikowane programem antyplagiatowym www.plagiat.pl. Stosowane metody antyplagiatowe sprawdzają się pod względem zapobiegania zachowaniom nieetycznym. Nie budzą zastrzeżeń metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz organizacji procesu weryfikacji podczas zajęć prowadzonych na odległość.

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Warunki i tryb rekrutacji na rok akademicki 2016/2017 w WSZiA w Opolu regulowała uchwała Senatu nr 2/04/2015 z dnia 28 kwietnia 2015 r. dotyczy: Zasad i trybu przyjmowania na studia w roku akademickim 2016/2017 do Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu. W §2 czytamy, iż „rekrutacja odbywa się bez egzaminów wstępnych na podstawie

postępowania rekrutacyjnego aż do wyczerpania limitu miejsc”. Kandydat powinien złożyć podanie, a wraz z nim następujące dokumenty: świadectwo dojrzałości i świadectwo ukończenia szkoły średniej, orzeczenie lekarskie, 4 fotografie kolorowe, kserokopię dowodu osobistego. Natomiast kandydaci na II stopień dodatkowo składają jeszcze odpis dyplomu ukończenia studiów (§4 ust. 1-2.). Warto także doprecyzować, iż w §4 ust. 3. Warunkiem przyjęcia kandydata na studia jest podpisanie przez niego umowy z Uczelnią określającą m.in. warunki odpłatności za studia.” Trudno jednak bardziej szczegółowo odnieść się do warunków rekrutacyjnych, np. jakie przedmioty z egzaminu maturalnego brane są pod uwagę przy rekrutacji na I stopień.

W §2 ust.4. czytamy, iż kandydaci ubiegający się na studia II stopnia po kierunkach innych niż ukończony kierunek I stopnia powinni uzupełnić kierunkowe efekty kształcenia. Efekty określa Komisja Weryfikacyjna lub Dziekan. Zapis dotyczy m.in. kierunku pedagogika. Wątpliwości dotyczące uzupełniania, czy osiągania niniejszych efektów kształcenia w postaci różnic zostały już ukazane wyżej w punkcie 2.1. Szczególnie zwrócono tam uwagę na specjalności, na których powinno się nadawać kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela. Otóż powyższy zapis uchwały nie pozwala pozytywnie odnieść się do nadawanych kwalifikacji tzw. nauczycielskich na studiach II stopnia, tj. specj. Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką. Rada Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA podjęła decyzję (protokół z posiedzenia Rady Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego z dnia 25 maja 2017) o tym, aby od roku 2017/2018 „na kierunek Pedagogika specjalność Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna na II stopień kształcenia przyjmowani będą wyłącznie absolwenci studiów I stopnia o tym samym kierunku lub specjalności – pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna”. Sądzić należy, iż niniejsze uregulowania powinny znaleźć się w również, a może nawet przede wszystkim w uczelnianej uchwale rekrutacyjnej. Postępowanie rekrutacyjne oprócz wskazanych uwag nie budzi większych zastrzeżeń.

W Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu obowiązuje uchwała Senatu Uczelni (uchwała Senatu WSZiA w Opolu nr 5/06/2015 z dnia 23.06.2015 r. dotyczy: przyjęcia Procedury potwierdzania efektów uczenia się (PEU) – narzędzia i metody), regulująca kwestię potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego. Zarządzeniem Rektora (nr 18/2015 z dnia 02.11.2015 r. w sprawie: powołania Uczelnianej Komisji ds. weryfikacji efektów uczenia się oraz Uczelnianej Odwoławczej Komisji ds. weryfikacji efektów uczenia się w WSZiA w Opolu), została powołana Wydziałowa Komisja ds. weryfikacji efektów uczenia się. Powołana także koordynatora ds. spraw potwierdzania efektów (Zarządzenie Rektora WSZiA w Opolu nr 8/6a/2015 z dnia 29.06.2015 r. w sprawie: powołania Koordynatora ds. potwierdzania efektów uczenia się w WSZiA).

Według studentów proces rekrutacji jest przejrzysty i nie budzi zastrzeżeń. Brakującymi elementami z punktu widzenia kandydata są informacje odnoszące się do zasad zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania i informacje specjalnie skierowane do osób niepełnosprawnych. Tego typu wiadomości mogą oddać w większym stopniu specyfikę studiów na kierunku, uświadomić przyszłych studentów pod względem wymagań stawianych przez Uczelnię oraz panujących w niej warunków infrastruktury dostępnej osobom z niepełnosprawnościami.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- ✓ Program kształcenia przewiduje, iż student powinien osiągnąć na I i II stopniu kształcenia liczbę punktów przewyższających powszechnie przyjęte, tj. 180 na I st., i 120 na II stopniu. Biorąc pod uwagę nakład pracy studenta, wydaje się, iż realizacja tak znacznej liczby punktów ECTS jest niewłaściwa. Tym bardziej, że część studentów na II stopniu jest zobligowana do realizacji dodatkowych ponad 60 pkt. ECTS wynikających z realizacji różnic programowych.
- ✓ Dobór treści programowych na kierunku pedagogika I i II stopnia, pod względem aktualności stanu wiedzy i praktyki badawczej, różnorodności oraz kompleksowości w powiązaniu z zapewnieniem możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku, kształtuje się na właściwym poziomie.
- ✓ Na specjalności pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna I stopnia, która przygotowuje do wykonywania zawodu nauczyciela należy wskazać po analizie programu i treści programowych, iż planowane są do realizacji treści z zakresu przedszkola oraz szkoły podstawowej klas I-III. Tego jednak nie można powiedzieć o specjalności realizowanej na II stopniu - pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z neurodydaktyką, gdzie program kształcenia nie współgra w pełni ze standardami nauczycielskimi, pomimo, że studenci bez kwalifikacji z I stopnia zobowiązani są realizować różnice programowe (aż ponad 60 pkt. ECTS) w pewnej mierze złożone z przedmiotów/trześci korespondujących ze standardami. Jednak liczba, treści, czas realizacji i wymiar godzinowy części przedmiotów wynikających w programu studiów budzi zastrzeżenia, o czym szerzej w raporcie.
- ✓ Nauczyciele stosują na zajęciach trafne i kompleksowe metody kształcenia oraz różnorodne metody dydaktyczne, trafnie je dobierając w zależności od rodzaju i formy zajęć.
- ✓ Sekwencja przedmiotów w poszczególnych semestrach jest odpowiednia. Jednak realizacja zbyt dużej liczby punktów ECTS jest niewłaściwa, biorąc pod uwagę nakład pracy studenckiej. Ta sytuacja powoduje, że czas trwania kształcenia może okazać się niewystarczający na osiągnięcie zaprojektowanych efektów kształcenia.
- ✓ Spełnione są wymogi zapewnienia studentowi elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.
- ✓ Realizacja praktyk pod względem proceduralnym, jak i merytorycznym kształtuje się na prawidłowym poziomie.
- ✓ Z analizowanych sylabusów wynika, iż w większości przypadków prawidłowo dobierane są metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Jednak w części analizowanych prac etapowych (np. Metodologia badań społecznych - II stopień), mogą pojawić się problemy z pełną weryfikacją efektów z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, pomimo że w sylabusie takie efekty zostały zaprojektowane.
- ✓ System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jawi się jako przejrzysty oraz zapewniający rzetelność i porównywalność wyników, a także ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W sylabusach jednak występuje

znaczne uszczegółowianie osiągnięcia każdego efektu na poszczególną ocenę. Jest to niezwykle trudne i wydaje się, że nie weryfikowalne. Obecna koncepcja może stwarzać problemy, co do możliwości określenia przez nauczyciela, który efekt, w jakim czasie, i jaką metodę został zweryfikowany na poszczególną ocenę.

- ✓ Proceduralnie proces dyplomowania należy ocenić pozytywnie. Analiza prac dyplomowych, jak i tematyki prac dyplomowych wykazała, iż część analizowanych prac, nie mieści się bezpośrednio tematycznie w dyscyplinie pedagogika.
- ✓ Warunki i tryb rekrutacji w WSZiA w Opolu regulowane są uchwałą Senatu. Trudno jednak bardziej szczegółowo odnieść się do warunków rekrutacyjnych, np. jakie przedmioty z egzaminu maturalnego brane są pod uwagę przy rekrutacji na I stopień. W warunkach rekrutacji nie uregulowane są kwestie kryteriów naboru na II stopień, w tym na specjalności tzw. nauczycielskie. Rekrutacja bez konkretnych kryteriów może podważać nadawanie kwalifikacji nauczycielskich. Rada Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA podjęła decyzję o wydziałowych kryteriach rekrutacyjnych na II stopień na specj. tzw. nauczycielskie. Sądzić należy, iż niniejsze uregulowania powinny znaleźć się w również, a może nawet przede wszystkim w uczelnianej uchwale rekrutacyjnej. Postępowanie rekrutacyjne oprócz wskazanych uwag nie budzi większych zastrzeżeń.
- ✓ Program studiów oraz harmonogram zajęć są dostosowane do potrzeb studentów. Umożliwia podjęcie równoległe ze studiami pracy zawodowej oraz skuteczne rozwijanie swoich zainteresowań w zakresie pedagogiki.

Dobre praktyki

- ✓ Na Wydziale Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA prowadzony jest „Rejestr działań naprawczych na kierunku pedagogika”, w którym odnotowuje się zmiany i modyfikacje związane m.in. z programem kształcenia. Niniejszy rejestr porządkuje szereg spraw i pozwala spojrzeć na dokonywane zmiany w określonej perspektywy czasu. Daje to możliwość zrozumienia poszczególnych, podjętych przez Wydział inicjatyw i decyzji.

Zalecenia

- ✓ W kontekście wielości liczby punktów ECTS w programie studiów, należy racjonalnie przypisać punkty ECTS określonym przedmiotom, w tym biorąc pod uwagę realną wartość godzinową przedmiotu z uwzględnieniem samodzielnej pracy studenta.
- ✓ Dostosowanie we wszystkich przedmiotach sposobów weryfikacji do efektów kształcenia szczególnie z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych.
- ✓ W ocenie eksperckiej ZO PKA należałoby zastanowić się nad przyjętą w sylabusach bardzo szczegółową koncepcją weryfikacji efektów i ją uprościć. Przy obecnym zapisie określanie jaki efekt został osiągnięty na jaką ocenę (2-5) jest trudnym procesem.
- ✓ Ustalać tematy lokujące się w dyscyplinie pedagogika i zwrócić baczniejszą uwagę, by ich zakres mieścił się w tej dyscyplinie.
- ✓ Uregulować i doprecyzować kryteria rekrutacyjne, szczególnie na II stopień specj. tzw. nauczycielskich.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Wydział wdrożył wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Jego podstawę stanowi przede wszystkim załącznik nr 1 do uchwały Rady Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA w Opolu z dnia 20 stycznia 2016 r. Przyjęto cele WSZJK, z których głównym jest podejmowanie działań umożliwiających i zapewniających lepsze przygotowanie absolwentów do funkcjonowania na rynku pracy przez stymulowanie ich rozwoju osobowego, przedsiębiorczości i aktywności obywatelskiej.

Struktura systemu jest stosunkowo rozbudowana i składa się z organów ustawowo-statutowych wydziału (Dziekan, Rada Wydziału, itp.) oraz z Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Rady Programowej Interesariuszy oraz pełnomocników. Kompetencje poszczególnych organów WSZJK są właściwie podzielone, a w ich skład wchodzi wszyscy przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jako interesariuszy zewnętrznych został natomiast zapewniony w ramach odrębnego organu jakim jest wspomniana Rada Programowa Interesariuszy (w jej skład wchodzi także przedstawiciele studentów). Dodatkowo, do kontaktów z podmiotami zewnętrznymi został ustanowiony pełnomocnik dziekana.

W zakresie projektowania i modyfikowania programów kształcenia, nadrzędną regułą wynikającą z przyjętych procedur jest pełna zgodność programów z obowiązującymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Ponadto, prace programowe prowadzone są w odpowiedniej kolejności, tj. od zagadnień ogólnych do szczegółowych. Pierwszym przedmiotem analiz są kierunkowe efekty kształcenia. Efekty te oceniane są zarówno z punktu widzenia trudności ich osiągnięcia (głównie na podstawie analizy ocen oraz opinii studentów i kadry akademickiej) jak i ich adekwatności do potrzeb rynku pracy (kluczowe w tym zakresie są opinie interesariuszy, w szczególności zewnętrznych). Ewentualne korekty w zakresie efektów są następnie zatwierdzane przez Senat oraz stanowią podstawę do dalszych prac, tym razem na poziomie programu i planu studiów. Zmiany na tym szczeblu także są prowadzone w konsultacji z przedstawicielami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych i podlegają zatwierdzeniu przez Radę Wydziału, poprzedzonemu formalnym zasięgnięciem Opinii u

właściwego organu samorządu studenckiego. Dalszy etap prac programowych odbywa się już na poziomie koordynatorów poszczególnych przedmiotów, którzy dostosowują efekty i treści przedmiotowe do wytycznych wyższego szczebla (przyjęte efekty kierunkowe oraz program studiów) oraz do aktualnego stanu wiedzy i wyników badań naukowych. Odnosząc się do zmian programowych należy dodać, że z inicjatywą zmian programowych mogą także występować studenci lub poszczególni nauczyciele akademicy, co potwierdzono podczas spotkań z tymi grupami interesariuszy w ramach wizytacji.

W ramach poszczególnych etapów prac programowych wykorzystywane są różne źródła informacji stanowiących podłoże do podejmowania dalszych decyzji. Zaliczyć do nich można m.in. uwzględnianie wyników badań losów absolwentów, analizę wyników procesu dyplomowania, wrywkową analizę prac dyplomowych, analizę efektywności praktyk zawodowych, analizy opinii różnych grup interesariuszy itp. Dodatkowo szeroko wykorzystywana jest też weryfikacja zakładanych efektów kształcenia.

Uczelnia nie dysponuje szczegółową i wyodrębnioną procedurą obejmującą ocenę dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia i jego wynikach. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze Wydziału, ocena ta dokonywana jest w sposób nieformalny przez jednego z prodziekanów, a ewentualne braki lub przypadki nieaktualnych informacji są zgłaszane osobom odpowiedzialnym za dane treści w celu uzupełnienia lub aktualizacji.

Społeczność studencka nie była uwzględniona bezpośrednio w projektowaniu programu kształcenia, ale uczestniczy w jego dalszym rozwoju. Samorząd studencki opiniuje zmiany dydaktyczne wdrażane na Uczelni oraz aktywnie reprezentuje studentów w tych pracach wspólnie ze starostami. Dyskusje odbywające się cyklicznie z tą grupą społeczności akademickiej zainicjowały część zmian w programie studiów realizowanym od 2012 roku. Odbywały się one z udziałem Dziekana Wydziału i dotyczyły między innymi dostosowania planu zajęć do potrzeb studentów. Należy jednak podkreślić, że podczas tego typu spotkań nie ma możliwości przy tak licznych grupach poznać zdania każdego studenta z osobna. W ograniczonym zakresie analiza może być przeprowadzana także na podstawie odpowiedzi udzielonych przez studentów na pytanie nr 19 w ankiecie oceny nauczyciela akademickiego, które odnosi się do oceny wartości przedmiotu dla kierunku studiów. Warto rozważyć wdrożenie odpowiednio dostosowanych narzędzi z możliwością skutecznej weryfikacji. Umożliwią one bardziej usystematyzowane monitorowanie programu studiów na podstawie

opinii studentów. Przykładem takiego działania może być wdrożenie ankiety studenckiej opiniującej poszczególne założenia zawarte w programie studiów. Aczkolwiek w przypadku WSZiA występuje znaczna liczba ankiet, dlatego godnym rozważenia jest połączenie ich kompleksowo w jedną (obsługi administracyjnej, biblioteki, innych organów Uczelni związanych ze studentami i kwestii dotyczących monitorowania programu studiów) lub zdecydowanie się na wypracowanie innych innowacyjnych rozwiązań. Przedmiotem procedury weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w sylabusach jest potwierdzenie, że zostały spełnione zawarte w nich wymagania dotyczące efektów kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Opisane procedury odnoszą się do studiów prowadzonych zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz Polskimi Ramami Kwalifikacji, a więc odnoszą się do:

- wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących na wydziale zajęcia dydaktyczne niezależnie od formy zajęć i rodzaju umowy zatrudnienia,
- wszystkich studentów Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego WSZiA, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2012/13 i w latach następnych.

Po każdym semestrze pracownicy naukowcy oraz studenci oceniają stopień osiągnięcia poszczególnych efektów. Ponadto na zakończenie studiów studenci oceniają stopień osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia. Na zakończenie kształcenia efekty są również oceniane poprzez procedurę dyplomowania, w tym poprawności doboru tematów do specjalności oraz procedurę związaną z systemem antyplagiatowym.

Dodatkowo reprezentanci studentów uczestniczą również aktywnie w posiedzeniach Rady Wydziału i Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, gdzie mogą zabrać głos i wpływać realnie na zmiany dotyczące dydaktyki. Wydział również przeprowadza okresowe badania osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Wybierane są losowo przedmioty i studenci mają możliwość za pomocą badań ankietowych wyrazić swoją opinię w skali od 1 do 5. Ostatnie przeprowadzone badania ukazują, że nauczyciele akademicy są oceniani ponad dobrze, co oddaje adekwatne kompetencje dydaktyczne kadry. Wyniki jednak nie są udostępniane do wglądu środowiska studenckiego przez co środowisko akademickie nie widzi efektów swoich ocen i poprawy istniejącej sytuacji.

3.2.Publiczny dostęp do informacji

Informacje dostarczone do studentów ze strony Uczelni stanowią niezbędne wsparcie procesu kształcenia. Środowisko studenckie na spotkaniu z ZO PKA nie wykazało trudności w obszarze

dostępu do informacji. Należy jednak podkreślić, że duża część wiadomości na stronie jest dostępna dopiero po zalogowaniu się. Zdaniem ZO w odniesieniu do niektórych z nich nie istnieją żadne obiektywne przesłanki, aby dostępność informacji była ograniczona, jak np. w przypadku struktury organizacyjnej oraz misji i strategii Wydziału. Takie informacje powinny być dostępne również dla interesariuszy zewnętrznych, a Uczelnia powinna upowszechniać w ten sposób informacje na temat swojej działalności. Studenci mają możliwość oceny publicznego dostępu do informacji na spotkaniu starostów z pracownikami Uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka wdrożyła skuteczny system zapewniania jakości kształcenia, który swoim działaniem obejmuje w szczególności proces tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Przyjęte w tym zakresie procedury wykorzystują zestaw zróżnicowanych analiz i innych źródeł informacji, które pozwalają na doskonalenie koncepcji kształcenia. Metodologia prac programowych jest prawidłowa i w tym zakresie pozwala na zapewnienie właściwej spójności programu kształcenia i jego części składowych. Na pochwałę zasługuje w tym miejscu prowadzenie rejestru wszelkich zmian w programie studiów, co pozwala m.in. na uniknięcie i np. wprowadzenie przedmiotów wybieralnych, które wcześniej nie cieszyły się odpowiednim zainteresowaniem. Słabą stroną WSZJK w zakresie omawianego kryterium jest brak wyodrębnionych procedur obejmujących dostęp do informacji o procesie kształcenia, co należy uzupełnić. Nadmienić jednak należy, że braki te są obecnie uzupełniane działaniami nieformalnymi,

Reasumując, przyjęty wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia należy uznać za skuteczny, choć zaleca się jego okresową rewizję oraz uzupełnienie o odpowiednie procedury odnoszące się do kluczowych obszarów procesu kształcenia na przykład zastanowić się nad przyjętą w sylabusach bardzo szczegółową koncepcją weryfikacji efektów i ją uprościć.

Działania w oparciu o spotkania ze starostami są mocną stroną kierunku które warto kontynuować, ale nie wszystkie istotne informacje mogą być przekazywane podczas oficjalnych rozmów. Anonimowe ankiety lub inne sposoby zbierania opinii przeprowadzane wśród wszystkich studentów znacznie usprawnią system doskonalenia programu kształcenia. Zapewnią również większą próbę pozyskiwanych informacji. Mocnym aspektem jest uwzględnienie przedstawicieli studenckich w gremiach zajmującymi się doskonaleniem jakości kształcenia.

Dobre praktyki

- 1) Prowadzenie rejestru zmian programu studiów, ułatwiającego właściwy nadzór merytoryczny nad doskonaleniem koncepcji kształcenia.

Zalecenia

- 1) Dostosowanie aktów prawnych regulujących działanie WSZJK do obowiązujących przepisów prawa powszechnie obowiązującego;
- 2) Rewizja zasad dostępu do informacji o procesie kształcenia i jego wynikach, w szczególności poprzez usprawnienie dostępu do tych informacji na stronie internetowej Uczelni.
- 3) Udostępnienie wyników okresowego badania oceny osiągnięcia efektów kształcenia dla grona studenckiego.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

Uczelnia spełnia formalnie wymogi minimum kadrowego wynikające z Rozporządzenia o warunkach prowadzenia studiów. Do minimum zgłoszono 7 samodzielnych nauczycieli akademickich w tym sześciu doktorów habilitowanych ,jednego profesora, oraz sześciu doktorów. Kwalifikacje osób z minimum kadrowego mieszają się w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinach pedagogika, psychologia, oraz w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie filozofia, historia. Dla wszystkich tych osób Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Zespół Oceniający do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane przez uczelnię osoby. Ponadto grupę nauczycieli z minimum kadrowego uzupełnia ok. 30 osób prowadzących zajęcia na wizytowanych kierunku, w tym jeden profesor, 9 doktorów i 17 magistrów.

Liczebność oraz struktura kwalifikacji nauczycieli wraz z dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym zdobyтым poza Uczelnią, w tym w szczególności nauczycieli stanowiących minimum kadrowe, są zgodne z efektami i treściami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. W zdecydowanej większości przeważają kwalifikacje i dorobek w dyscyplinie pedagogika (ponad 80%) i są uzupełniane dorobkiem i kwalifikacjami z dyscyplin pomocniczych (psychologii, filozofii, historii, socjologii). Taka struktura kwalifikacji i dorobku zapewnia odpowiednią kompleksowość i różnorodność w kontekście możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Sprzyja temu także zakres badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, szczególnie tych wchodzących w skład minimum kadrowego. Są one prowadzone zarówno w obszarach i dyscyplinach, z których wywodzą się kierunkowe efekty kształcenia, jak i w zakresie specjalności realizowanych w ramach kierunku *pedagogika*. Kadra posiada doświadczenie w realizacji projektów badawczych które są prowadzone zarówno w obszarach i dyscyplinach, z których wywodzą się kierunkowe efekty kształcenia, jak i w zakresie specjalności realizowanych w ramach kierunku *pedagogika*.

Analiza dokumentacji procesu dydaktycznego, w tym sylabusów przedmiotów, oraz analiza doświadczenia zawodowego poszczególnych pracowników pozwala na stwierdzenie, że

posiadają oni niezbędne kompetencje dydaktyczne do realizowania efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Metody dydaktyczne stosowane przez nauczycieli są zróżnicowane, pozwalają angażować studentów w proces dydaktyczny i są adekwatne zarówno do przedmiotów teoretycznych (wykłady z użyciem odpowiednich środków multimedialnych, konwersatoria, dyskusje grupowe), jak i zajęć ćwiczeniowych (projekty, prezentacje studenckie, metody dramowe). Prawidłowość kompetencji dydaktycznych kadry została potwierdzona podczas hospitacji zajęć dydaktycznych.

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

Uczelnia przykłada dużą wagę do prawidłowej obsady zajęć dydaktycznych. Przydział zajęć jest koordynowany przez Dziekana pod względem kompletności, zgodności z planem studiów, merytorycznego przyporządkowania wykładowcy do przedmiotu, oraz pod względem liczby zaplanowanych grup, a w przypadku pracowników stanowiących minimum kadrowe dla kierunku – niezbędnej liczby godzin. Każdorazowo przydział czynności, zanim zostanie przekazany do realizacji, musi być zaakceptowany przez pracownika oraz Dziekana. Przy obsadzaniu zajęć uwzględnia się dyscyplinę naukową nauczyciela akademickiego oraz obszar jego dorobku naukowo-dydaktycznego. Nauczyciele akademicy, którzy prowadzą moduły zajęć dydaktycznych prowadzące do osiągnięcia przez studentów kompetencji badawczych muszą sami prowadzić badania, a ponadto uczestniczyć w konferencjach, seminariach oraz innych formach doskonalenia swych umiejętności i kompetencji, a także podnoszenia swojej wiedzy. Szczegółowa analiza przydziału zajęć dydaktycznych na rok akademicki 2016/2017 oraz ich zestawienie z dorobkiem naukowo-badawczym poszczególnych nauczycieli nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie. Przedmioty w poszczególnych dyscyplinach naukowych prowadzą nauczyciele z dorobkiem w tych dyscyplinach; seminaria prowadzą osoby z dorobkiem badawczym, natomiast zajęcia związane z przygotowaniem zawodowym (w tym praktyki studenckie) prowadzi i koordynują osoby posiadające dorobek praktyczny zdobyty poza uczelnią (głównie nauczyciele i pedagodzy z placówek oświatowych). Uczelnia deklaruje także, że w procesie przydziału zajęć brane są pod uwagę opinie i sugestie studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Zdaniem studentów kierunku *pedagogika* nauczyciele akademicy są kompetentni, otwarci na współpracę oraz dobrze przygotowani do zajęć. Studenci podczas spotkania z ZO PKA zwrócili uwagę na fakt aktywnej postawy kadry dydaktycznej która motywuje do nauki.

Studenci bardzo cenią w szczególności młodszą kadrę prowadzącą zajęcia, którą charakteryzuje entuzjastyczne podejście do prowadzenia zajęć.

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Uczelnia prowadzi właściwą politykę kadrową. Głównym jej zadaniem jest zapewnienie właściwego pod względem liczbowym i jakościowym minimum kadrowego. Starania władz Wydziału skupiają się na tym, żeby kadra akademicka była związana z uczelnią i identyfikowała się z nią. Kryteria doboru oraz rekrutacji kadry określił Wydział uchwałą z dnia 17 września 2012 r. O wyborze pracownika do prowadzenia zajęć na studiach I i II stopnia decydują następujące kryteria:

- odpowiednie wykształcenie do prowadzonego przedmiotu;
- doświadczenie dydaktyczne związane z prowadzonym przedmiotem;
- i/lub wykaz publikacji z zakresu prezentowanych treści przedmiotu,
- i odpowiednie zainteresowania naukowe związane z prezentowanymi treściami przedmiotu – badania naukowe\ prowadzenie badań naukowych w tym zakresie.

Politykę kadrową Uczelni pozytywnie ocenili nauczyciele podczas spotkania z ZO. Zwracali uwagę na formy wsparcia jakie otrzymują, w tym zapewnienie finansowania przewodów awansowych, pokrycie kosztów publikacji i wyjazdów konferencyjnych, pomoc w organizowaniu konferencji i sympozjów naukowych.

Pozytywnie należy ocenić także kompleksowość i wieloaspektowość sposobów oceny jakości kadry. Stosowane sposoby oceny (hospitacje, analiza dorobku naukowego i dydaktycznego, oceny studentów) spełniają kryteria oceny akademickiej. Hospitacje przeprowadza się co dwa lata dla pracowników ze stopniem magistra i doktora. Nie hospituje się zajęć samodzielnych pracowników naukowych. W ocenie ZO PKA takie hospitacje powinny mieć miejsce. Pracownicy podlegają ocenie przez Wydziałowy Zespół Oceniających co dwa lub co cztery lata. Ważnym punktem oceny jest aktywność badawcza pracowników związana z realizowanymi efektami kształcenia oraz opinie studentów na temat jakości zajęć dydaktycznych. Jednostka przygotowując się do przejścia na praktyczny profil kształcenia od roku 2018/2019 wprowadziła do oceny kryterium doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią. Wyniki ocen są przekazywane do wiadomości pracownika. W dokumentacji nie ma informacji na temat włączania kierowników katedr do polityki kadrowej Jednostki. Na

spotkaniu z władzami Wydziału deklarowano, że udział kierowników w polityce kadrowej Uczelni, w tym w opracowywaniu przydziału zajęć dydaktycznych jest niesformalizowany.

Nauczyciele akademicy motywowani są przez władze uczelni poprzez różne sposoby finansowania ich badań oraz wyjazdów studyjnych, konferencji oraz publikacji. Dodatkowo uczelnia daje możliwość publikowania tekstów w monografiach zagranicznych wydawanych na Uczelniach, z którymi WSZiA współpracuje. Kryterium stanowi jednak pozytywna opinia recenzentów.

Każdy Pracownik Wydziału oceniany jest przez Studentów po zakończeniu zajęć. Na zakończenie roku akademickiego, we wrześniu, ocena ta przedstawiana jest Pracownikom przez przełożonego i omawiana z nimi. Na tej podstawie każdy Pracownik uzyskuje informację dotyczące m.in. aktualności treści przedmiotu, zrozumiałości treści, atrakcyjności zajęć, wpływu realizacji treści na podnoszenie wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Dwie kolejne negatywne oceny przez studentów wiążą się z możliwością podjęcia starań ze stron władz uczelni związanych z rozwiązaniem umowy z pracownikiem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

4.1 Kadre prowadząca zajęcia na kierunku pedagogika oceniono pozytywnie. Uczelnia spełniała wymogi formalne i jakościowe dotyczące minimum kadrowego. Silną stroną kadry jest jej różnorodność adekwatna do realizowanych efektów kształcenia w dyscyplinie pedagogika i dyscyplinach pokrewnych, do których przypisano kierunek. W kontekście zapowiadanego przejścia na praktyczny profil kształcenia doświadczenie zawodowe kadry zdobywane poza Uczelnią jest dobre ale powinno być wzmacniane.

4.2 Pozytywnie należy ocenić także obsadę zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku. Jednostka prowadzi odpowiedzialną politykę w tym zakresie. Analiza przydziału zajęć na bieżący rok akademicki nie wykazała nieprawidłowości. Pod rozważę Uczelni poddaje się uwzględnienie w obsadzie zajęć dydaktycznych propozycji kierowników katedr w tym zakresie.

4.3 Ocena polityki kadrowej Jednostki w stosunku do wizytowanego kierunku wypada pozytywnie. Silną jej stroną jest wsparcie rozwoju pracowników i mechanizmy motywujące do tego rozwoju (nagrody, finansowanie działalności naukowej i awansów). Jako pozytywny należy postrzegać rozbudowany akademicki sposób oceny nauczycieli, w tym uwzględnianie

w tej ocenie opinii studentów i interesariuszy zewnętrznych. Problemem z jakim musi w niedalekiej przyszłości zmierzyć się Uczelnia to dostosowanie minimum kadrowego do praktycznego profilu kształcenia. Prace te można już zapoczątkować poprzez tworzenie wspólnych projektów zawodowych z interesariuszami zewnętrznymi.

Zalecenia - brak.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Dla kierunku pedagogika, który jest kierunkiem uwzględniającym dwie perspektywy badawczo-naukową, ale i praktycznej użyteczności, kluczowe znaczenie ma współpraca z interesariuszami zewnętrznymi powiązаныmi z placówkami, których zakres działalności obejmuje zadania zawodowe pedagoga. Współpracę taką Uczelnia eksponuje w swojej misji i strategii. W dokumentacji Wydziału znajdują się umowy i potwierdzenia współpracy z kilkudziesięcioma podmiotami z regionu, w tym placówkami oświatowymi (szkoły, przedszkola), placówkami resocjalizacyjnymi (Areszt Śledczy, Zakład Karny, Kuratela Sądowa), opiekuńczo-wychowawczymi (MOPS, GOPS, MOW, Dom Dziecka). Oto wybrane przykłady placówek i organizacji współpracujących:

- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Opolu,
- Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Opolu,
- Pracownią Rozwoju Osobistego w Opolu,
- Opolskie Centrum Rehabilitacji w Korfantowie,
- Ośrodkiem „MONAR” w Graczech,
- Powiatowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kluczborku.
- Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Krupskim Młynie,
- Domem Dziecka w Tarnowie Opolskim,
- Regionalnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Opolu,
- Regionalnym Zespołem Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Autyzmu „Uczymy się żyć razem”,
- Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Opolu,
- Stowarzyszeniem Szkół Innowacyjnych Regionu Opolskiego,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Ludzi Uzależnionych „To człowiek”.

Współpraca ta ma charakter wieloaspektowy. Dla części studentów są to placówki odbywania praktyk studenckich. Część z tych placówek przyjmuje studentów w ramach organizacji zajęć dydaktycznych. Wpływ tej współpracy na realizację efektów kształcenia na ocenianym kierunku jest bezpośredni i pośredni. Bezpośredni poprzez konsultacje programowe jakie odbywają się cyklicznie z pracodawcami. Konsultowane są zarówno prace ewaluacyjne na specjalnościach, jak i programowe przy opracowywaniu nowych specjalności kształcenia. W dokumentacji Jednostki znajdują się liczne potwierdzenia takich konsultacji. Również w trakcie rozmów z kadrą akademicką potwierdzono wpływ współpracy z otoczeniem na koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku. Pracownicy zwrócili uwagę, że część z nich jest zaangażowana zawodowo poza uczelnią a swoje doświadczenie zawodowe, w tym liczne kontakty nieformalne wykorzystują do ciągłej aktualizacji programów kształcenia.

Jednostka podała szereg przykładów efektów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które pośrednio wpływają na jakość procesu kształcenia. Są to przede wszystkim wspólne inicjatywy konferencyjne i sympozja naukowe. W raporcie samooceny

podano 20 przykładów takiej współpracy. W kontekście prowadzonego kierunku jest to doskonały przykład łączenia działalności naukowej Uczelni ze światem praktyki.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Poziom i zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uczelni w ramach kierunku pedagogika jest wysoce satysfakcjonujący. Uczelnia pomimo prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim intensywnie współpracuje ze środowiskiem praktyków co niewątpliwie znajduje odzwierciedlenie w doskonaleniu procesu kształcenia i ewaluacji jego efektów. Ten stopień współpracy ułatwi Uczelni planowane przejście na praktyczny profil kształcenia na kierunku *pedagogika*.

Dobre praktyki

Liczne konferencje i sympozja naukowe organizowane wspólnie z i dla podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zalecenia – brak.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia nie prowadzi stałych zajęć w językach obcych poza obowiązkowymi lektoratami. W planie jest wprowadzenie zajęć w języku angielskim w zakresie edukacji wczesnoszkolnej. Jako znaczący element umiejdzynarodowienia Uczelnia uznaje zatrudnienie dwóch samodzielnych pracowników naukowych z Czech oraz jednego z Ukrainy.

Współpraca międzynarodowa widoczna jest w realizacji prac badawczych. Pracownicy uczelni biorą udział w konferencjach i międzynarodowych projektach badawczych. Przykładem konferencja w Państwowym Uniwersytecie w Berdiansku (Ukraina), Uniwersytecie Preszowskim (Słowacja). Wspólnie z tym ostatnim realizowany jest projekt badawczy z zakresu pedagogiki porównawczej. Uczelnia podpisała szereg umów z podmiotami zagranicznymi o wzajemnej współpracy badawczej, są to między innymi:

- Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Berdiańsku (Ukraina);
- Uniwersytet Preszowski w Preszowie (Słowacja);
- Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu (Czechy);
- University of Twente (Holandia);
- Uniwersytet Pedagogiczny w Kałudze (Rosja);

- Chersoński Uniwersytet Państwowy (Ukraina)

Trudno ocenić bezpośredni wpływ współpracy zagranicznej na proces i koncepcję kształcenia, plany rozwojowe czy ewaluację efektów kształcenia. Władze Wydziału i pracownicy stwierdzili podczas rozmów, że niewątpliwie on jest, jednak ma ona charakter całościowy, który trudno rozpatrywać w oderwaniu od całokształtu rozwoju czy działalności naukowej. Bezpośrednią konsekwencją wymiany doświadczeń międzynarodowych jest włączanie publikacji zagranicznych badaczy do poszczególnych modułów kształcenia.

Ze względu na niestacjonarny charakter studiów zainteresowanie wyjazdami zagranicznymi w ramach wymiany jest u studentów niewielkie. Studenci kierunku *pedagogika* nie wyjeżdżali dotychczas na żadne wymiany międzynarodowe. Podczas spotkania z ZO PKA stwierdzili, że z powodu pracy nie mają czasu i chęci na zmianę miejsca studiowania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Umiejdzynarodowienie nie jest najsilniejszą stroną uczelni, co wynika z jej lokalnego charakteru, misji związanej z regionem i specyfiki studiów niestacjonarnych skoncentrowanych

na kwalifikacjach pedagogicznych. Ciężar umiędzynarodowienia spoczywa jednak na naukowcach polskich. Pomimo tego należy przyjąć, że stopień umiędzynarodowienia jest realizowany na poziomie dostatecznym i dostosowanym do specyfiki Uczelni. W kontekście przyszłego praktycznego profilu studiów można by się zastanowić nad zmianą strukturalną, to jest większym upracticznieniem tej współpracy.

Zalecenia

Rozwijanie praktycznych form współpracy międzynarodowej mającej większe znaczenie dla przygotowania zawodowego studentów.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

Baza dydaktyczna oferowana przez Wydział Ekonomiczo-Pedagogiczny dla kierunku pedagogika spełnia oczekiwania pracowników i studentów. Sprawnie przyczynia się ona do skutecznego osiągnięcia efektów kształcenia. Na kierunku *pedagogika* stosuje się platformę e-learningową, która jest ciągle rozwijaną od 2007 roku, która dodatkowo wspomaga proces nauczania. Na spotkaniu z ZO PKA studenci wysoko ocenili i dostępne funkcje, które znacznie ułatwiają pracę w domu i przekaz informacji. Sale wykładowe oraz ćwiczeniowe są komfortowo i nowocześnie wyposażone. Podczas zajęć korzysta się ze sprzętu multimedialnego usprawniającego proces nauczania. Zarówno pracownicy jak i studenci mają możliwość korzystania ze stanowisk komputerowych z zainstalowanym programem SPSS w którym mogą zakodować swoje dane i dokonać obliczeń statystycznych co jest przydatne do badań naukowych. We wszystkich obiektach WSZiA jest dostępnych 8 urządzeń WiFi, które umożliwiają studentom i pracownikom dostęp do Internetu i korzystania z zasobów naukowych oraz specjalistycznego oprogramowania.

Uczelnia częściowo dostosowała infrastrukturę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Budynek w którym mieści się Wydział Ekonomiczo-Pedagogiczny nie jest w pełni przystosowany do osób na wózkach inwalidzkich, ponieważ brakuje podjazdów dla wózków. Warto przemyśleć również zakup dodatkowego sprzętu i oprogramowania na użytek osób niedowidzących i niedosłyszących. Uczelnia zapewnia bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej (pod względem przepisów BHP).

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Biblioteka WSZiA zapewnia odpowiedni zasób aktualnego księgozbioru pod względem liczby egzemplarzy oraz dopasowania ich do tematycznie zalecanej literatury przez wykładowców. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne dostosowane są do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz do potrzeb związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań pedagogicznych. W opinii pracowników, studentów i ZO PKA zasoby biblioteki zawierają niezbędną zalecaną literaturę i pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

W bibliotece znajdują się 3 specjalistyczne stanowiska komputerowe. Natomiast proces wypożyczania literatury naukowej jest intuicyjny poprzez katalog elektroniczny. Oprócz dostępnych woluminów studenci mają możliwość korzystania z baz czasopism naukowych takich jak: *EBSCO*, *Elsevier*, *Springer*, *Wiley* oraz *LEX* po ówczesnym założeniu konta na

serwisie Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dostępne źródła naukowe zapewniają odpowiednie wsparcie działalności naukowej studentów.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest na bieżąco monitorowana. Dokonywany jest również przegląd zasobów technicznych (m.in. komputerów, projektorów multimedialnych, rzutników pisma. Pracownicy odpowiedzialni za sprzęt techniczny i jego utrzymanie przedstawiają rektorowi informacje o stanie i zapotrzebowaniu na zakup nowego sprzętu. Rektor decyduje o sfinansowaniu potrzeb. Jednym z narzędzi związanych z doskonaleniem infrastruktury Uczelni w którym uczestniczą studenci jest ankieta na temat oceny pracy biblioteki. Student ma możliwość oceny godzin otwarcia, zadowolenia z obsługi, zaopatrzenia oraz pracownika w skali od 1 do 5. Wdrożenie całego systemu rozwoju i doskonalenia infrastruktury usprawnia proces tworzenia planów modernizacyjnych w miarę posiadanych środków finansowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura Uczelni spełnia oczekiwania pracowników i studentów. Jest na bieżąco monitorowana. Mocną stroną kierunku *pedagogika* jest stosowanie platformy e-learningowej, która znacznie wspomaga proces kształcenia oraz przekazywanie informacji. Baza dydaktyczna jest komfortowa i umożliwia sprawne przyswajanie wiedzy. Słabą stroną jest tylko częściowe dostosowanie infrastruktury do osób niepełnosprawnych. Zaopatrzenie biblioteki jest pełni dostosowane do procesu kształcenia kierunku, zaś dostęp do literatury oraz publikacji adekwatnie do ich potrzeb wspomaga rozwój naukowy pracowników i studentów.

Dobre praktyki

Kompleksowe wsparcie procesu kształcenia platformą e-learningową. Na Uczelni od 2005 roku funkcjonuje platforma elearningowa moodle. Na serwerach WSZiA na platformie Studenci posiadają swój serwis informacyjny a ponadto prawie każdy Pracownik ma swoje kursy, na których zamieszcza materiały z zajęć, a także prowadzi interaktywne forum.

Należy podkreślić, że zajęcia na platformie elearningowej nie przekraczają 20% zajęć z siatki studiów, a kursy na platformie niektórych pracowników wykraczają poza siatkę zajęć i pełnią dodatkową funkcję.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Kierunek *pedagogika* jest prowadzony w trybie studiów niestacjonarnych. Dlatego zdecydowana większość studentów (ok. 90 %) aktywnie pracuje poza Uczelnią, zazwyczaj w branży pokrewnej ze studiowanym kierunkiem. Środowisko studenckie podczas spotkania z ZO PKA wyraziło jednoznacznie pozytywną opinię na temat wsparcia nauczycieli akademickich w procesie kształcenia. Ukazują to również pozytywne wyniki w raportach podsumowujących ocenę nauczycieli w ankietach studenckich. Już podczas pierwszych zajęć z każdego przedmiotu studenci są zapoznawani z wszystkimi informacjami dotyczącymi zaplanowanych do osiągnięcia efektów kształcenia oraz procesem ich weryfikacji. Kontakt pomiędzy studentami a nauczycielami akademickimi jest bezkonfliktowy i bezpośredni. Głównymi kanałami wymiany informacji związanych z procesem nauczania są konsultacje, korespondencja elektroniczna, rozmowy telefoniczne lub spotkania poza ustalonymi godzinami pracy. Studenci cenią sobie otwartość nauczycieli akademickich na realizację pomysłów i działania mobilizujące do dalszej nauki. Większość nauczycieli akademickich używa funkcjonującej na Uczelni platformy e-learningowej przez którą wysyłane są niezbędne materiały dydaktyczne. Są one przydatne wraz z zalecaną literaturą do efektywnej pracy własnej studenta w domu. Proces związany z pracą dyplomową jest zrozumiały dla studentów i dokładnie omawiany na spotkaniu informacyjnym. Każdy student ma możliwość zgłoszenia swojego tematu pracy dyplomowej lub ustalenie go z nauczycielem akademickim. Pomimo że na jednego opiekuna naukowego przypada od 10 do 14 studentów to nie powstają problemy z dostępnością do wsparcia naukowego odnoszącego się do pracy lub egzaminu dyplomowego. Wszystkie informacje odnoszące się do procesu dyplomowania, organizacji praktyk i innych regulacji związanych z procesem kształcenia są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Studenci mają możliwość rozszerzania swojej działalności naukowej głównie poprzez udział w konferencjach i publikowanie swoich prac naukowych w pracach afiliowanych przez WSZiA. Udział studentów w działalności naukowej nie jest duży w porównaniu do liczby studentów. Rocznie naukowo udziela się około 3% wszystkich studentów na kierunku. Studenci zwrócili uwagę na spotkaniu z ZO PKA, że są świadomi możliwości działalności naukowej, ale praca zawodowa uniemożliwia wygospodarowanie odpowiedniej ilości czasu do tego typu rozwoju. Należy się zgodzić, że ten element nie sprzyja działalności naukowej, niemniej jednak jednostka powinna zintensyfikować działania związane z informowaniem studentów o potencjalnych korzyściach wynikających z zaangażowania w tego typu aktywność. Działania informacyjne zwrócą uwagę na możliwości rozwoju i jednocześnie dodatkowo zmobilizują

studentów do działalności naukowej. Należy jednak przy tym pamiętać o zastosowaniu odpowiednich mechanizmów motywacyjnych.

Mechanizmem motywującym studentów do polepszania swoich wyników w nauce na kierunku *pedagogika* jest wyłącznie stypendium rektora dla najlepszych studentów. Warte rozważenia w najbliższym czasie jest zastosowanie zniżek w opłacie za czesne dla aktywnych studentów w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Dodatkowo jest możliwość na Uczelni otrzymania z rąk Rektora listu gratulacyjnego dla studenta za wybitne osiągnięcia. Jednak nie stosuje się tej praktyki powszechnie i motywuje ona jedynie tylko niewielką część studentów. W trakcie spotkania ZO PKA studenci podkreślili ważny wpływ nauczycieli w roli motywacyjnej podczas realizacji procesu nauczania. Wskazali oni część wykładowców, którzy swoim sposobem prowadzenia zajęć mobilizują do rozwijania zainteresowań naukowych.

Pomoc materialna oferowana studentom WSZiA skutecznie wspiera realizację procesu kształcenia. Każdy student ma możliwość zawnioskowania o stypendium socjalne, specjalne dla osób niepełnosprawnych lub zapomogę na przestrzeni całego roku akademickiego. Wszystkie wnioski są przekazywane przez studentów do Rektoratu. Następnie rozpatruje je Komisja Stypendialna, w której skład wchodzi pełnomocnik Rektora (jako przewodniczący) oraz 3 przedstawiciele studentów. Opinia studentów przytoczona podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie odnosi się do przejrzystości procedury, terminowości oraz poziomu finansowego pomocy materialnej. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy dla studentów Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji opisuje w sposób dokładny całą procedurę obiegu dokumentów i jest on ogólnodostępny na stronie internetowej Uczelni. Pomoc oferowana przez Uczelnię umożliwiła wręcz w ogóle podjęcie studiów niektórym studentom w trudnej sytuacji materialnej. Dlatego niezbędnym w przyszłości działaniem Władz powinno być dalsze dbanie o skuteczność i rozwój systemu pomocy materialnej na kierunku *pedagogika*.

Osobą odpowiedzialną za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami jest wyznaczony do tego Pełnomocnik Rektora. Dodatkową pomocą takim osobom służą asystenci wydziałowi wyznaczeni z grona nauczycieli podstawowych jednostek organizacyjnych. Zdarzają się jednak sytuacje w których studenci z niepełnosprawnościami radzą sobie samodzielnie z procedurami dostosowywania procesu kształcenia do swoich potrzeb. Odzwierciedla to intuicyjne działania Uczelni na rzecz wyrównania szans w nauce osobom niepełnosprawnym oraz dostępie do niezbędnych informacji. Nauczyciele akademicki dostosowują w razie konieczności swoje metody nauczania do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Przykładami przytoczonymi podczas dyskusji z ZO PKA ze studentami było użycie dyktafonu, czytanie slajdów przez wykładowcę, wydłużony czas na zaliczeniach i egzaminach, używanie specjalnych czytników na zajęciach oraz odpowiednie dostosowanie egzaminu dyplomowego do potrzeb studenta. Wszystkie te działania umożliwiają stworzenie studentom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego uczestniczenia w procesie kształcenia. Z punktu widzenia studentów niepełnosprawnych pomoc jaką otrzymują ze strony nauczycieli akademickich oraz rówieśników jest w pełni wystarczająca i skutecznie pomaga pokonać jakiegokolwiek bariery w procesie nauczania. Uczelnia umożliwia również proceduralnie, na prośbę studenta

zorganizowanie kształcenia na odległość, w przypadku gdy liczba godzin na platformie e-learningowej nie przekracza 60% liczby godzin ujętych w planie studiów. Jest to dobra praktyka wykorzystywania narzędzi technologiczno-informatycznych w procesie nauczania.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg lub wniosków związanych z procesem kształcenia na wiele sposobów. Jednym z najczęściej wykorzystywanych są spotkania cyklicznie pomiędzy starostami a Dziekanem. Opinie studentów dotyczące kadry, infrastruktury, programu studiów, sylabusów, harmonogramu i planu studiów są prezentowane Dziekanowi. Następnie w miarę możliwości rozwiązania wypracowane na spotkaniach są implementowane w życie akademickie. Innym możliwym sposobem rozwiązywania powstałych problemów jest ich zgłoszenie przedstawicielom samorządu studenckiego, którzy następnie podejmują stosowne działania. W kręgach samorządności studenckiej udzielają się także starości poszczególnych grup dziekańskich. Środowisko studenckie cechuje szybka wymiana informacji dlatego często sprawy ogólne studentów rozwiązuje samorząd studencki w porozumieniu z władzami Uczelni. Wymienione wyżej rozwiązania przeważnie niwelują problemy studenckie. Niemniej jednak studenci mają również możliwość złożenia dokumentów drogą formalną. Każdy student jest mile widziany w Dziekanacie i może indywidualnie skonsultować się z pracownikami administracyjnymi oraz Dziekanem. Zdaniem studentów pracownicy administracyjni są kompetentni i zawsze służą pomocą, jeżeli jest taka potrzeba. Na spotkaniu z ZO PKA studenci nie potrafili przedstawić konfliktowej sytuacji, która nie została rozwiązana. Jednostki działające na Uczelni są dostosowane do niestacjonarnego trybu studiów na kierunku *pedagogika*.

Samorząd studentów jest adekwatnie wspierany ze strony Uczelni. W skład samorządu wchodzi również starości odpowiednich lat studiów, co sprzyja szybkiemu przekazywaniu informacji do ogółu studentów. Budżet zapewniany przez Uczelnię jest odpowiedni, aby wspierać działalności samorządu studenckiego. Jest on wykorzystywany w celu finansowania pracy samorządu, organizacji projektów kulturalnych i sportowych dla studentów Uczelni. W ostatnich latach organizowano projekty między innymi takie jak: „Bal Pierwszaka”, pikniki i akcje Dawców Komórek Macierzystych Polska. Funkcję nieformalnego opiekuna uczelnianego samorządu studentów pełni Kanclerz Uczelni. Jest to osoba na którą studenci działający na rzecz Uczelni mogą liczyć. Wspiera autonomiczną działalność samorządu poprzez udostępnianie niezbędnych informacji na temat procesu kształcenia i wspomagając inicjatywy studentów. W gremium Rady Wydziału Ekonomiczno-Pedagogicznego zasiada dwóch studentów co stanowi 20% składu. Środowisko studenckie ma możliwość wpływu na kwestie związane z procesem kształcenia poprzez uczestniczenie jednego przedstawiciela w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Aktywna działalność samorządu studentów umożliwia sprawną wymianę informacji i doskonalenia jakości kształcenia we współpracy pomiędzy władzami Uczelni a środowiskiem studenckim. W Kole Naukowym Studentów Pedagogiki aktywnie udziela się 5 osób. Opiekunem koła jest Dziekan, który dokłada wszelkich starań by umożliwić rozwój ruchu naukowego studentów kierunku *pedagogika*. Koło zaangażowało się w ostatnim czasie w zbiórkę dla dzieci domu samotnej matki i dziecka w Opolu oraz aktywnie uczestniczyło w konferencji nt. „problemów starości”. Działalność w kole naukowym studentów pedagogiki stwarza studentom możliwości poszerzania swoich

horyzontów naukowych. Warto zachęcać innych studentów do dodatkowego udzielania się pod względem naukowym.

W Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji funkcjonuje Biuro Karier, którego działania nakierowane na studentów polegają na pomocy w znalezieniu pracy (w tym staży i praktyk), wsparciu w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, udostępnianiu materiałów reklamowych pracodawców, pośredniczeniu w pracy poprzez rejestrację w bazie danych studentów i absolwentów oraz zapewnianie materiałów informacyjnych Biura. Jednostka również wspomaga kandydatów podczas rekrutacji na studia. Osobą odpowiedzialną za działalność Biura Karier jest Kanclerz Uczelni, który ma wyznaczony stały dyżur przeznaczony na przyjmowanie studentów. Na spotkaniu z ZO PKA studenci poinformowali, że nie potrzebują pomocy biura karier, ponieważ już są zatrudnieni. Dlatego w takim przypadku należałoby bardziej dostosować działalność biura do potrzeb studentów kierunku *pedagogika*. Warto zwrócić uwagę na dodatkowe warsztaty umożliwiające podnoszenie kwalifikacji pracującym studentom. Celem takich działań jest zwiększenie szans na awans lub pozyskaniu pracy na lepszych niż dotychczasowe warunkach. Monitoring absolwentów na kierunku odbywa się co 0,5 i 2 lata poprzez informacje e-mailowe skierowane do absolwentów Uczelni. Atutem WSZiA jest bardzo duża zwrotność tego typu ankiet wynosząca około 95%. Ten wynik odzwierciedla nieprzeciętne przywiązanie studentów do środowiska akademickiego i zrozumienie procedur związanych z jakością kształcenia. Władze uczelni podkreślają, że wyniki badań ankietowych wśród absolwentów dają im informacje m.in. na temat co można zmienić w programach nauczania, co można zmienić w infrastrukturze uczelnia, a także informacje na temat tego, jakie nowe specjalności powinny zostać uruchomione na Wydziale.

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów jest analizowane i dyskutowane na spotkaniach pomiędzy Dziekanem a studentami, którzy pełnią rolę starosty grup dziekańskich. Takie spotkania odbywają się kilka razy w semestrze i są sporządzane z nich sprawozdania z listami obecności studentów. Dzięki takim działaniom można eliminować zaistniałe problemy oraz skutecznie rozwijać proces wsparcia i motywacji w dynamicznym tempie. Dodatkowe upowszechnianie wśród interesariuszy zewnętrznych informacji dotyczących procesu kształcenia może pozytywnie wpływać na zwiększenie samozadowolenia z prosperującej we właściwym kierunku Uczelni. Ponadto studenci mają możliwość wyrażenia swojej opinii w kwestionariuszu oceny pracy dziekanatu. Sformułowane w nim pytania dotyczą dziekanatu i są związane z zadowoleniem z obsługi, godzinami otwarcia, punktualnością otwarcia, traktowaniem studentów, uzyskiwaniem wiadomości oraz zweryfikowaniem stopnia kompletności i wiarygodności przekazywanych informacji. Ankieta tylko częściowo realizuje usprawnienie systemu wsparcia. Warto rozszerzyć listę pytań odnosząc się do oceny pomocy studentom niepełnosprawnym, działalności Biura Karier, jakości zapewniania pomocy materialnej oraz mechanizmów motywujących do nauki. Dodatkowo należałoby dodać w procesie ankietyzacji pole na dodatkowe uwagi, które pomoże doprecyzować lub uzasadnić ocenę. Wyniki takiej kompleksowej ankiety na pewno ułatwią rozwój systemu wsparcia i

pomocy studentom zapewnianych przez Uczelnię oraz dodatkowo uproszczą diagnozowanie problemów w środowisku studenckim.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System wsparcia i pomocy jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów. Zapewnia korzystne dopasowanie całego systemu do specyfiki trybu niestacjonarnego kierunku *pedagogika*. Szczególnie mocną stroną wizytowanego kierunku jest nastawienie nauczycieli akademickich na rozwój naukowy studenta. Brakuje natomiast odpowiedniej zachęty do dodatkowego udzielania się w procesie badawczym i upowszechniania informacji na temat potencjalnych korzyści wynikających z tego typu aktywności. Odpowiednie, bezpośrednie podejście kadry znacznie wspiera proces kształcenia. Natomiast metody oraz formy kształcenia z punktu widzenia osób niepełnosprawnych umożliwiają skuteczne pozyskiwanie efektów kształcenia zaplanowanych w programie kształcenia. Nie budzi zastrzeżeń również proces zgłaszania skarg i wniosków. Funkcjonuje on prawidłowo i efektywnie zapobiega sytuacjom konfliktowym. Studenci mają bezpośrednie możliwości zgłaszania swoich uwag, a pracownicy są otwarci na propozycje. Wydział prawidłowo wspiera działalność samorządu studenckiego i koła naukowego. Dalsze działania prowadzące do większego zaangażowania studentów w procesy zachodzące na Uczelni oraz dodatkowe dofinansowanie działalności, mogą ułatwić dynamiczny rozwój organów studenckich, co z kolei może sprzyjać promocji Uczelni. Biuro Karier zapewnia zadowalającą obsługę studentów oraz prowadzi skuteczny monitoring absolwentów. Słabą stroną kierunku jest brak oferty warsztatów doskonalących, dostosowanych do specyfiki kierunku. Natomiast doskonalenie systemu wsparcia i pomocy studentów działa skutecznie, ale nie jest w pełni wykorzystany jego potencjał. Usprawnienie całego procesu możliwe jest za pomocą skierowania informacji zwrotnej do ogółu studentów oraz rozszerzenia ankietyzacji dotyczącej obsługi administracyjnej o obszary takie jak np. pomoc studentom niepełnosprawnym, działalność Biura Karier, jakość zapewniania pomocy materialnej oraz mechanizmów motywujących do nauki. Wspomniane działania ułatwią bardziej kompleksowe gromadzenie istotnych informacji, które następnie umożliwią sprawny proces doskonalenia systemu wsparcia i pomocy.

Dobre praktyki - brak

Zalecenia

Zaleca się

- Podjąć działania informacyjne skierowane do studentów na temat korzyści wynikających z działalności naukowej podczas odbywania studiów.
- Wdrożenie dodatkowych mechanizmów motywujących studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce.
- Dodatkowe wsparcie rozwoju Koła Naukowego Studentów Pedagogiki pod względem finansowym i badawczym.
- Rozszerzenie i modernizację szablonu ankiety dotyczącej oceny pracy dziekanatu o obszary takie jak np. pomoc studentom niepełnosprawnym, działalność Biura Karier, jakość zapewniania pomocy materialnej oraz mechanizmów motywujących do nauki.

7. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Korekta trybu powoływania komisji stypendialnych;	Zmieniono regulamin stypendialny i dostosowano tryb powoływania komisji do przepisów ustawowych. <i>Zalecenie zrealizowano w pełni</i>
Wprowadzenie polityki informowania studentów o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy jakości kształcenia;	Studenci są informowani jedynie w ramach organów statutowych uczelni. Brak jest odrębnych i bardziej powszechnych metod informowania o działaniach jakościowych. <i>Zalecenie zrealizowano w części</i>
Regularne przeprowadzanie ankiet oceniających pracę wykładowców;	Wprowadzono procedurę ankietyzacji zajęć dydaktycznych przeprowadzaną nie rzadziej niż raz w roku akademickim. <i>Zalecenie zrealizowano w pełni</i>
Informowanie studentów o wynikach i efektach przeprowadzanych ankiet;	Informacje są obecnie przekazywane w ograniczonym stopniu, wyłącznie do przedstawicieli studentów w organach uczelni. <i>Zalecenie zrealizowano w części</i>
Spełnienie wymogów minimum kadrowego na studiach II stopnia;	Dostosowano skład minimum kadrowego do wymogów określonych przepisami <i>Zalecenie zrealizowano w pełni</i>
Dopracowanie opisu sylwetki absolwenta i konieczność uwzględnienia w nim wszystkich realizowanych w Uczelni specjalności zgodnie z misją szkoły;	Sylwetkę absolwenta uzupełniono o elementy wskazane w zaleceniu. <i>Zalecenie zrealizowano w pełni</i>
Zdecydowana poprawa przygotowania metodologicznego studentów i zwiększenie pomocy w budowaniu warsztatu badawczego ze strony promotorów;	Wprowadzono przedmiot obowiązkowy „Metodologia badań społecznych” <i>Zalecenie zrealizowano w pełni</i>
Korekta nieprawidłowości występujących w obsadzie zajęć dydaktycznych.	Dostosowano obsadę kadrową do wymogów określonych przepisami prawa. <i>Zalecenie zrealizowano w pełni</i>